

У НОМЕР:

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк залишається на своїй позиції: робота парламенту має відбуватися виключно у конституційний спосіб

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк заявляє, що робота парламенту має відбуватися виключно у спосіб, визначений Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Коментуючи підсумки наради лідерів депутатських фракцій, яка відбулася на прохання фракції Партії регіонів у вівторок, 19 лютого, А. Яценюк вкотре наголосив, що «робота парламенту базуватиметься тільки на системному принципі». «Вибіркових засідань за бажанням тієї чи іншої фракції не буде, і засідання почнуться тільки у конституційний спосіб, без блокування, за відповідним регламентом, за розкладом і за порядком денним, який буде затверджений народними депутатами України», — наголосив він.

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Депутати зареєструвалися, але сесійне засідання не відбулося

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання парламенту не відбулося. У сесійній залі — знову жовто-сині кульки з написами «НАТО — ні!» та державні стяги, а депутати-регіонали з самого ранку заблокували всі підступи до парламентської трибуни та місця президії, урядову лужу, вимагаючи від Голови Верховної Ради Арсенія Яценюка відкликати свій підпис під заявою про вступ України до НАТО. Проте в кулуарах депутати реєструвалися і не лише опозиціонери, а й усі фракції. Бютівці на запитання про їхню «стратегію і тактику» відповідали: «Зареєструємося, адже тиждень пленарний, зайдемо до сесійної зали. А якщо блокування триватиме —

підемо геть». У залі з'явилися й депутати з фракції «Наша Україна», Блоку Литвина і КПУ.

Поставив свій підпис коло столів реєстрації й Арсеній Яценюк, проте потім пішов не до сесійної зали, а до свого робочого кабінету. «У мене розпочався робочий день», — сказав він журналістам і заявив, що не відкриватиме пленарне засідання парламенту через блокування трибуни й президії представниками Партії регіонів. А на запитання, чи можливе розблокування роботи Верховної Ради, глава парламенту відповів: «Є декілька компромісних постанов, а вони нехай вирішують». Певний час депутати продовжували залишатися на своїх місцях у сесійній залі, хоча там нічого не відбувалося.

► СТОР. 3

ФОТОФАКТ

На території стародавнього скіфського городища «Великі вали» у Немирівському районі Вінницької області більш як 20 художників з України, Польщі, Росії та Китаю втретє провели міжнародний проект ленд-арту і мультимедіа-арту «Аплікація духу. Трансміфічні проєкції», що, за задумом його організаторів, дає змогу сприймати іншу реальність, яка прийшла з глибини віків.

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

ПОДІЇ

У Криму незабаром може не залишитися вільних територій для інвестицій

Невідкладного та справедливого вирішення земельного питання на півострові, але насамперед у Сімферопольському районі й Алушті, вимагали під стінами кримського уряду близько тисячі кримських татар. Мітингувальники запевнили: якщо влада не виділить ділянки під індивідуальне житло всім репатріантам, масові акції протесту стануть безстроковими. Хоча досі за рішенням меджлису й діяв мораторій на акції, відмовитися від нього, кажуть учасники мітингу, змушує те, що місцева влада не робить нічого для законного забезпечення людей землею, а водночас її розбазарює.

► СТОР. 4

Сербія бореться за Косово

Белград відкликав свого посла з Вашингтона як захід у від-

повідь на рішення США визнати незалежність Косово. Про це повідомив прем'єр-міністр Сербії Воїслав Коштуніца. «Це рішення не перетворить сурогатну державу (Косово) на справжню. Уряд розпорядився негайно відкликати посла з Вашингтона», — цитує «Асошиейтід прес» сербського прем'єра. Раніше США офіційно визнали Косово «як суверенну і незалежну державу». У заяві державного секретаря США Кондолізи Райс ідеться, що «президент Джордж Буш також відповів ствердно на запит Косово про встановлення дипломатичних зв'язків».

► СТОР. 5

Фідель Кастро піде у відставку

Фідель Кастро відмовився від управління країною. Як передає «Рейтерс», у зверненні до народу кубинський лідер розповів, що відмовляється від поста глави Державної ради. Фідель Кастро заявив, що «не прагне і не погодиться» на но-

вий термін керівництва державою.

Нагадаємо, Кастро був при владі на Кубі протягом 49 років. Півтора роки тому, в липні 2006 року, у зв'язку з важкою хворобою й операцією на кишечнику він тимчасово поступився керівництвом країною своєму братові Раулю, передає УНІАН.

КОРОТКО

- Завод «Авіант» передав перший літак Ан-32П МНС України.
- Сімферопольські школи закрито на карантин, а в школах Сум, через поширення грипу, карантин продовжено ще на тиждень.
- Фінансування галузі культури на Херсонщині цього року збільшать удвічі.
- У Донецьку відкрито міжнародну виставку «Енергозбереження. Теплосвіт».
- Провідники-контрабандисти затримали поїзд «Київ—Москва» більш як на півтори години.

(За повідомленнями Укрінформу).

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк залишається на своїй позиції: робота парламенту має відбуватися виключно у Конституційний спосіб

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А. Яценюк вже вкотре запропонував варіанти розблокування роботи Верховної Ради України.

Перший варіант — голосування всіх проектів постанов щодо проведення референдуму про вступ України до НАТО.

Другий варіант, вважає А. Яценюк, — голосування за компромісну постанову щодо НАТО, запропоновану Головою Верховної Ради України, «яка цілком і повністю відповідає Універсалу національної єдності, що підписаний керівником опозиційної фракції Януковичем Віктором Федоровичем».

Третій варіант — голосування постанови щодо розгляду питання про проведення референдуму про приєднання України до НАТО після проведення Бухарестського саміту та перед прийняттям Кабінетом Міністрів України рішення щодо приєднання України до ПДЧ (за умови прийняття рішення на відповідному саміті Україна—НАТО у Бухаресті).

Четвертим і «єдиним конструктивним виходом» Голова Верховної Ради України А. Яценюк назвав підписання Політичної угоди, яка запропонована у новій редакції з урахуванням пропозицій опозиції. За його словами, представники опозиції запропонували включити до порядку денного роботи парламенту розгляд закону про Рахункову палату та унормувати діяльність опозиції через прийняття відповідних змін до Регламенту Верховної Ради України.

«Фракції більшості виявили бажання працювати у такому руслі. Текст нової Політичної угоди з урахуванням пропозицій фракції Партії регіонів переданий керівникам фракцій», — сказав А. Яценюк.

«Всі компроміси запропоновані. Я чекаю на рішення і дії, а не на безплідні переговори», — підкреслив Голова Верховної Ради України.

Нова редакція тексту Політичної угоди. Проект

ПОЛІТИЧНА УГОДА ПРО ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ШОСТОГО СКЛИКАННЯ

« » лютого 2008 року

Ми, депутатські фракції у Верховній Раді України: фракція партії «Регіонів України», в особі керівника фракції Януковича Віктора Федоровича; фракція «Блоку Юлії Тимошенко», в особі керівника фракції Кириленка Івана Григоровича; фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона», в особі керівника фракції Кириленка В'ячеслава Анатолійовича; фракція Комуністичної партії України, в особі керівника фракції Симоненка Петра Миколайовича; фракція «Блоку Литвина», в особі керівника фракції Литвина Володимира Михайловича,

усвідомлюючи свою політичну відповідальність за майбутнє України, руйнівний характер політичного протистояння у парламенті, виходячи з інтересів виборців та прагнучи розвивати і зміцнювати Україну, як демократичну, соціальну та правову державу, домовились про наступне:

— будь-які дії парламенту, його органів та посадових осіб, депутатських фракцій у Верховній Раді України здійснювати виключно на підставі, у межах та в спосіб, визначені Конституцією та законами України, Регламентом Верховної Ради України;

— при вирішенні питання про членство України в НАТО виходити із чинного на день підписання цієї Угоди законодавства, зокрема, Закону України «Про основи національної безпеки України» та постанов Верховної Ради України № 233-4 від 21 листопада 2002 року і № 158-V від 19 вересня 2006 року;

— взяти до відома, що наявність підпису Голови Верховної Ради України у листі на адресу Генерального секретаря Організації Північноатлантичного договору не відображає консолідованої позиції з цього питання конституційного складу Верховної Ради України шостого скликання;

— позицію парламенту України на міжнародній арені у питаннях набуття Україною членства у НАТО представляти після її попереднього обговорення у Верховній Раді України;

— змінювати спосіб голосування у Верховній Раді України з питань про призначення на посади згідно з частиною третьою статті 84 Конституції України за наявності взаємної згоди;

— невідкладно законодавчо врегулювати правовий статус парламентської опозиції;

— привести Закон України про Рахункову палату у відповідність з Конституцією України;

— у першочерговому порядку розглянути питання, пов'язані із завершенням вступу України до СОТ, що є результатом зусиль політичних сил, представлених у парламенті України;

— законодавчо забезпечити належну організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні;

— розпочати пленарні засідання Верховної Ради України відповідно до календарного плану засідань другої сесії шостого скликання, затвердженого Верховною Радою України 12 лютого 2008 року, внісши зміни до нього щодо роботи Верховної Ради України у пленарному режимі в період з 26 лютого до 7 березня 2008 року;

— кожна з депутатських фракцій у Верховній Раді України шостого скликання займатиме виключно конструктивну позицію у питаннях організації та діяльності парламенту і вправі вимагати всіма законними способами виконання цієї Політичної угоди іншими її учасниками.

Фракція партії «Регіонів України» Янукович В. Ф.
Фракція «Блоку Юлії Тимошенко» Кириленко І. Г.
Фракція блоку «НУ—НС» Кириленко В. А.
Фракція КПУ Симоненко П. М.
Фракція «Блоку Литвина» Литвин В. М.

Прес-служба Верховної Ради України.

Новому Трудовому кодексу дали зелене світло

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Парламенту рекомендовано відхилити проект змін до закону про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, який стосується надання допомоги сім'ям загиблих. Такої думки дійшли члени Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Законопроект, зокрема, пропонується надати Кабміну повноваження подавати до суду заяви про оголошення померлими фізичних осіб, які пропали безвісти за обставин, що загрожували їм смертю. Народні депутати наголошували, що таке зобов'язання, згідно із законом про Кабінет Міністрів, не належить до компетенції уряду.

Також увагу звернули на те, що документом пропонується «визнавати померлими не тільки осіб, які пропали безвісти за обставин, що дають підставу припускати їх загибель від нещасного випадку внаслідок незвичайних ситуацій, але за будь-яких інших обставин, що загрожували їм смертю». Члени комітету зазначали, що «захист населення і територій від надзвичайних ситуацій включає заходи щодо запобігання, реагування на надзвичайні ситуації і ліквідації їх наслідків, зміст яких визначено у статті 1 Закону «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», а визнання осіб померлими не охоплюється жодною із складових такого захисту».

Під час ліквідації наслідків аварій та надання допомоги потерпілим і сім'ям загиблих для визначення особи загиблою, тіло якої не знайдено, встановлення

такого факту здійснюється за рішенням суду відповідно до положень Цивільно-процесуального кодексу.

Комітет з питань соціальної політики та праці рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект Трудового кодексу. Голова комітету Василь Хара аргументував необхідність прийняття цього документа докорінними змінами всієї системи суспільних відносин, що відбуваються в країні у зв'язку з формуванням ринкових відносин та соціально-економічних перетворень. За його словами, існує низка проблем, які слід вирішувати засобами трудового права. Підготовку нового кодифікованого акта у цій сфері В. Хара пояснив тим, що чинний Кодекс законів про працю був прийнятий ще у 1971 році, і, незважаючи на внесення до нього численних змін, вже застарів та не відповідає сучасним економічним умовам.

Голова комітету звернув увагу й на те, що прийняття законів з різних аспектів трудового законодавства призвело до того, що їх норми практично підмінили відповідні глави існуючого Кодексу. Практично з 18-ти нині самостійно регулюють певні види трудових відносин тільки 8 глав. Стало необхідним послідовно відобразити в національному трудовому законодавстві положення міжнародно-правових документів з питань праці, що є обов'язковими для України, а також актів Європейського союзу в зв'язку із здійсненням нашою країною зовнішньополітичного курсу в напрямку європейської інтеграції.

Проектом нового Трудового кодексу запропоновано визначити основні засади і механізми реалізації перед-

бачених Конституцією України трудових прав і гарантій працівників, створити належні умови праці та забезпечити захист інтересів працівників і роботодавців в умовах ринкової економіки.

Голова комітету повідомив, що в основу підготовки проекту нового кодексу покладена Концепція реформування трудового законодавства України, що передбачає його уніфікацію та включення всіх законодавчих актів у сфері трудового права.

Критики народних депутатів зазнав проект змін до закону про оподаткування прибутку підприємств стосовно валових витрат. Комітет з питань податкової та митної політики рекомендував парламенту його відхилити. Законопроект пропонується не оподатковувати «суми коштів, перерахованих роботодавцями профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективними договорами та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці».

Голова комітету Сергій Терехін наголосив, що ці витрати не відносяться безпосередньо до витрат, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності платника податку і не є обов'язковими платежами, що визначені Законом «Про систему оподаткування».

За підрахунками Міністерства фінансів втрати бюджету у разі прийняття запропонованих змін становитимуть 191,5 мільйона гривень.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради.

Православний хрест білого металу

був єдиною матеріальною цінністю, вилученою під час обшуків і арештів духовенства у 30-х роках минулого століття

Служба безпеки України передала Церкві матеріали з архіву СБУ стосовно ліквідованої каральними органами СРСР Української автокефальної православної церкви. Як зазначив в. о. Голови СБУ Валентин Наливайченко, «знайомлячись з наявними в архівах Служби матеріалами про репресоване священство, відчуваєш велич духу людей, які жертвували собою заради служби Спасителю і Україні».

СБУ розшукала в архіві та оприлюднює копії матеріалів 10 справ на репресованих священнослужителів традиційних Церков, які діяли в Україні у 20—40-х роках. Прак-

тично в усіх архівних справах реабілітованих немає даних про родичів, які мають право отримати відповідні документи. Тому розсекречені архівні матеріали Валентин Наливайченко передав Предстоятелю УПЦ КП Патріарху Київському і всієї Руси-України Філарету. За невинно закатованими відбувся молебен.

На знімку: нащадок Отця Володимира Рогальського, який 1946-го був засуджений на 10 років і загинув у тюрмі, Марченко Костянтин Юрійович отримав справу свого предка.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Депутати зареєструвалися, але сесійне засідання не відбулося

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Безрезультативно завершилася і погоджувальна рада лідерів депутатських фракцій, яку скликав глава парламенту А. Яценюк. За словами Володимира Литвина, лідера однойменного блоку, «кожен вийшов зі своєю власною думкою». Блок Литвина наполягає: щоб розблокувати роботу парламенту і вирішити проблему НАТО, поставити на розгляд і почергове голосування всі проекти постанов стосовно НАТО, але щоб кожен депутат голосував особисто. Зі слів В. Литвина, на погоджувальній раді також лунали пропозиції ухвалити зміни до Регламенту Верховної Ради щодо статусу опозиції і проект політичної угоди. Але головна проблема, на його думку, полягає не в змісті проектів цих документів, а в тому, що коаліція не може зібрати в сесійній залі всіх своїх 227 депутатів. «За великим рахунком, проблема упирається в те, що не вистачає голосів», — вважає В. Литвин.

У свою чергу, лідер фракції КПУ Петро Симоненко також критично відгукнувся про можливість підписання політичної угоди, оскільки вона, на його погляд, передбачає «виправдовування позицій керівників держави щодо підписання ними так званого листа трьох». За словами лідера комуністів, єдиний вихід — прийняти рішення парламенту: вимагати від Президента України виконувати свої конституційні зобов'язання — проголосити проведення всеукраїнського референдуму стосовно вступу України до НАТО та конкретну дату проведення цього референдуму.

Лідер Партії регіонів Віктор Янукович заявив, що регіонали розблокують роботу Верховної Ради лише за двох умов: прийняти постанову парламенту стосовно НАТО, яка унеможливить на майбутнє такі дії влади, які було вчинено під час підписання листа Президента України, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради про вступ України до НАТО; та провести всеукраїнський референдум стосовно вступу до НАТО. Регіонали також вимагають, щоб за проекти постанов щодо НАТО кожен депутат голосував персонально. За словами В. Януковича, нині з новою силою також постало питання про відставку Голови Верховної Ради. Такі вимоги, зокрема, лунали з боку деяких депутатів на засіданні фракції Партії регіонів. «Тому що не виконуються вимоги опозиції, і Голова Верховної Ради не організовує належним чином роботу парламенту», — так пояснив вимоги відставки В. Янукович. Проте особисто він наразі не підтримує цю ідею, вважаючи, що А. Яценюк «не вичерпав свої можливості» як глава парламенту, і «йому ще треба дати змогу попрацювати й набратися досвіду».

Водночас лідер фракції БЮТ Іван Кириленко стверджував протилежне: коаліція готова йти на суттєві поступки меншості, але з боку опозиції немає бажання співпрацювати. «Ми готові публічно обговорювати будь-які ініціативи колег із меншості, але

при розблокованій трибуні», — заявив І. Кириленко. За його словами, коаліціанти готові підтримати вимоги меншості розглянути й ухвалити зміни до Регламенту Верховної Ради, що надають більші права опозиції, а також внести зміни до закону про Рахункову палату, згідно з якими посаду голови РП буде віддано меншості. Але знову-таки за однієї умови — якщо буде розблоковано роботу парламенту і всі ці питання обговорюватимуть не в складі п'яти осіб — лідерів фракцій, а всього депутатського загалу. Крім того, коаліція, запевнив лідер фракції БЮТ, готова винести на голосування всі шість проектів постанов Верховної Ради щодо НАТО, які на сьогодні зареєстровано в парламенті, присвятивши цьому питанню цілий день. Однак каменем спотикання стала черговість розгляду цих проектів постанов: меншість наполягає проголосувати першим свій проект, а більшість — свій, оскільки його підтримав профільний парламентський комітет. До того ж, зі слів І. Кириленка, коаліціанти не виключають, що в разі ненабрання проектом від опозиції достатньої кількості голосів парламентську трибуну знову буде заблоковано. «Основна причина блокування — не НАТО, яка — можете здогадатися, бо, коли треба було прийняти зміни до Господарського кодексу, — трибуну розблокували», — зауважив лідер фракції БЮТ, спрогнозувавши, що до четверга навряд чи буде досягнуто якогось порозуміння. «Хоча ми готові до переговорів і будь-яких конструктивних дій», — запевнив він.

Юліана ШЕВЧУК.

Право відкривати школи

Українська держава повинна надати церковно-релігійним організаціям право створювати альтернативні загальноосвітні заклади. На цьому під час прес-конференції наголосив народний депутат Володимир Марущенко.

На його думку, питання реформування освітньої системи актуалізує необхідність концептуального переосмислення самих підходів до оцінки стану та розвитку освіти. Адже, незважаючи на неодноразові спроби законодавчо врегулювати конфлікт двох законів — «Про свободу совісті та релігійні організації» й «Про освіту», країна і досі не має відповідної законодавчої бази, яка забезпечувала б право батьків обирати освіту для своїх дітей.

За його словами, законодавчі ініціативи окремих народних депутатів щодо внесення зміни до вітчизняного законодавства не мали успіху на етапі розгляду з боку профільних комітетів Верховної Ради. У суспільстві загалом, в тому числі й в органах управління освітою, іноді спостерігається брак розуміння специфіки проблеми. Як наслідок — альтернативна освіта, значним сегментом котрої є загальноосвітні навчальні заклади, засновані релігійними організаціями, ще не стала складовою вітчизняних моделей реформування освітньо-виховної системи.

Як зазначив народний депутат Михайло Косів, майже 40 відсотків наших співгромадян хотіли б, щоб їхні діти навчалися у школах, організованих церквою або релігійними організаціями.

Особливістю таких загальноосвітніх закладів, на його думку, буде те, що в них викладатимуть релігію. «Звичайно, школи можуть бути й суто конфесійної належності, але якщо йдеться про релігійне виховання дітей, то воно має бути позаконфесійне», — наголосив він.

На переконання народного депутата, кількість родин, що хочуть навчати своїх дітей в альтернативних школах, значно збільшиться тоді, коли ці заклади розпочнуть працювати в нашій державі.

Сергій МЕЛЬНИК.

ФОТОФАКТ

Біля Кабміну інвестори будинків №4 і №8 на вул. Петра Лаврухіна провели акцію протесту проти шахрайських дій будівельної компанії «Галичинабуд».

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Олег Ляшко (БЮТ): — Ми наполягаємо на тому, щоб роботу парламенту було розблоковано. І жодних силових заходів не вживатимемо. Якщо наші опоненти хочуть дострокових виборів — ми готові на них піти. Ми не провокуємо дострокові вибори, але водночас готові до них, бо цілком очевидно, що парламент недієздатний. Переформатування коаліції неможливе, в нинішньому парламенті іншої більшості не буде. Тому є два варіанти розвитку подій: або мати парламент такий, як є, або — дострокові вибори. Звичайно, країні такий парламент не потрібен.

Ярослав Сухий (Партія регіонів): — Сподіваюся, що переможе здоровий глузд, і у Голови Верховної Ради спрацює запобіжний клапан, щоб не дискредитувати український парламентаризм. Він не мав права нічого підписувати без голосування в парламенті. Ані закон 2003 року, ані постанова Верховної Ради 2006 року не мають до А. Яценюка ніякого відношення, адже він не був тоді Головою Верховної Ради. Ми хочемо убезпечити себе і народ України від подібних авантур, адже де гарантія, що ця «банда трьох» завтра не підпише ще щось і не почне брати на себе зобов'язання, які не брав народ України. Тому ми вимагаємо від Голови Верховної Ради, щоб він визнав, що погарячував і вчинив неправильно. Треба прийняти постанову, що лише після референдуму можемо вступати чи ні до НАТО. Як можна без народу України змінювати позаблоковий статус держави? До того ж у парламентських комітетах накопичилося багато важливих законопроектів, що потребують негайного ухвалення, — лише в Комітеті з питань соціальної політики та праці їх понад 60. Отож ми прийшли до парламенту й зайняли позицію «мовчазного спротиву».

Микола Катеринчук («НУ—НС»): — Усьому є початок і має бути кінець, тому закликаю своїх колег по коаліції вдатися до дієвіших заходів з розблокування роботи парламенту. Зранку на засіданні фракції порушували питання, як далі працювати, коли опозиція налаштована радикально на розв'язання нагальних проблем у суспільстві. Лунали різні думки. На мій погляд, передусім треба проголосувати закони про опозицію і Регламент Верховної Ради підписами. І це дало б можливість опозиції мати певні права, а блокування трибуни втратило б сенс. Процесу-

альні порушення можна оскаржити до суду і визнати будь-яке рішення недійсним. Але якщо блокування триватиме, варто вдатися до іншої схеми: або голосувати підписами, або Голова Верховної Ради сидітиме не в президії, а в сесійній залі. А всі вимоги регіоналів щодо НАТО — надумані, адже підписи регіоналів, у тому числі й їхнього лідера Віктора Януковича, стоять під усіма документами про вступ до Альянсу, які підписано Україною.

Катерина Вашук (Блок Литвина): — Переконана, роботу Верховної Ради буде розблоковано, і всі, хто заявляє про те, що треба йти на дочасні вибори, насправді до них не готові й не хочуть їх. Це лише бажання одне перед одним покрасуватися і показати принциповість. Парламент для того й існує, щоб шукати порозуміння та компроміс. Його було б знайдено набагато раніше, якби найвищі гілки влади в Україні були зацікавлені у стабільній роботі парламенту. Натомість, спостерігаємо, що Президентів вигідно постійно опускати дедалі нижче рівень довіри народу до Верховної Ради. Блок Литвина має конкретні пропозиції: прийняти компромісну постанову з одного пункту — вступ України до НАТО можливий лише після проведення всенародного референдуму. І це влаштувало б обидві сторони. До того ж позачергові вибори за наявної системи виборів нічого не змінять. Треба змінити виборчу систему або на суто мажоритарну, або хоча б на змішану чи відкриті іменні списки партій, щоб люди знали, за кого голосують.

Олександр Ткаченко (КПУ): — Коли кажуть, що регіонали і комуністи блокують сесійну залу, це абсолютно не так. Є коаліція в парламенті, і якщо в сесійній залі є більшість, то Голова Верховної Ради має відкривати сесію, розглядати питання. Вся біда в тому, що так звана коаліція не має більшості фізично, а лише на папері. Якби вони привели до сесійної зали 227 депутатів, хто їм заважав би проводити сесію? Якби Голова Верховної Ради прийшов до сесійної зали, його пропустили б до місця в президії, але він не заходив. Ще одне питання — чому досі не обирають заступників Голови Верховної Ради, що заважає їх обрати? Отже, коаліції вигідно, щоб нинішній глава парламенту був «директором Верховної Ради» і міг одноосібно розпоряджатися, буде сесія чи ні. А якби було обрано заступників Голови Верховної Ради, вони також могли б відкривати і вести сесію. Отож більшість сама створила цей прецедент і прикривається тим, начебто їй хтось не дає проводити засідання сесії.

Юліана ШЕВЧУК.

Колишнього міністра звільнили під підписку про невиїзд

У понеділок увечері Апеляційний суд Києва відмінив ухвалу Печерського районного суду столиці про обрання запобіжним заходом для колишнього міністра транспорту Миколи Рудьковського взяття під варту. Ухвалено рішення звільнити його під підписку про невиїзд. Однак цього дня звільнити затриманого із СІЗО не вдалося. Прес-секретар экс-міністра Вікторія Бутенко вважає, що засідання Апеляційного суду Києва спеціально було призначено на пізній час, аби Микола Рудьковський залишався в СІЗО якомога довше. За її даними, розгляд питання розпочався о 16-й годині, а закінчилося засідання після 17-ї. На той момент канцелярія вже була зачинена, тож копію рішення можна було отримати лише вранці наступного дня. Вікторія Бутенко повідомила, що колишній міністр залишив приміщення СІЗО вчора об 11.40. У супроводі адвокатів він попрямував до клініки «Борис», щоб продовжити лікування.

Вл. інф.

Президент України звільнив Віталія Докаленка з посади президента Національної телекомпанії України, яку він обіймав з жовтня 2005 року (Укрінформ)

Укрпошта вже виплатила 4,74 млн. грн. компенсаційних коштів вкладникам Ощадбанку СРСР (Укрінформ)

У НОМЕР

► ДОНЕЧЧИНА

На шахті знову завал

Гірник, який опинився під завалом у копальні ВАТ «Шахта «Комсомолець Донбасу» (Кіровське), знайдений без ознак життя. Трагедія сталася позавчора. На місце аварії прибули гірничо-рятувальники, які розібрали завал. Нагадаю, що шахта — чи не найбільша у галузі, видобуває близько 3 мільйонів тонн енергетичного палива на рік. Вона входить до «Донбаської паливно-енергетичної компанії» — одного з підрозділів компанії «СКМ».

Ліна КУЩ.

► ОДЕСА

Хакери розкрили офіційний сайт міськради

Сюрприз очікував начальни-ка управління інформації Одеської міської ради Едуарда Щеглова. Як з'ясувалося, напередодні невідомі зламали і «прокачали» офіційний сайт міськради, на якому публікуються всі офіційні документи. Електронні шахраї жартوما порекомендували: для відновлення працездатності сайта звертатися до них. Атака хакерів продемонструвала вразливість системи, а головне — породила сумніви в ефективності використання бюджетних коштів, які виділяються на підтримання офіційного сайта міської влади.

Вл. інф.

► ВІННИЦЯ

Демонтують «п'яні» кафе

Демонтувати сумнівні кафетерії, куди часто викликають міліцію через п'яні бійки, — таке рішення прийнято на засіданні Вінницького міськвиконкому. Міський голова Вінниці Володимир Гройсман доручив керівнику міліцейського управління протягом місяця скласти перелік таких закладів і подати їх список на розгляд на наступне засідання виконкому. — Розв'язуючи це питання, ми дотримуємося усіх вимог чинного законодавства, — наголосив Володимир Гройсман. — Підставою для розірвання укладених угод стануть порушення окремих. Зокрема, тих, де йдеться про дотримання порядку, ввічливе обслуговування відвідувачів тощо. Такі угоди припинять або достроково, або після закінчення терміну оренди, уточнив керівник міста.

Крім того демонтують і окремі будівлі малих архітектурних форм, встановлені на трамвайних і тролейбусних зупинках. Декотрі уже записали до «чорного» списку на знесення.

Вл. інф.

► ХЕРСОНЩИНА

Доступне житло стане реальністю?

Міста Каховка, Скадовськ та Нова Каховка можуть увійти до всеукраїнського пілотного проєкту будівництва доступного житла. Про це Херсонська облдержадміністрація клопоче перед Кабінетом Міністрів. Відповідно до програми, складеної минулого року, в області мають звести дев'ять 100-квартирних та два 50-квартирні будинки. До програми ввійде й Цюрупинськ. Тим часом проєкт не знайшов підтримки в обласному центрі. Мабуть, тому, що тут практикують зведення дорогого комерційного житла. Тож громадська рада при ОДА звернулася до міських депутатів з проханням пояснити, чому питання будівництва доступного житла досі не розглянуто на сесії. Адже в Херсоні лише в офіційному списку на отримання житла перебуває чотири тисячі сімей.

Алла БРУСИЛОВА.

У Криму незабаром може не залишитися вільних територій для інвестицій

ЗЕМЛЯ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На думку мітингувальників, чиновники штучно створюють напруженість невиділенням землі тим, хто цього потребує. Натомість прискорено роздаються ділянки скоробагатам, управлінням і комерційним фірмам. Утім, такий порядок проведення мітингу затвердили вже на місці. Спочатку планувалося опротестовувати рішення суду стосовно земельної ділянки для будівництва мечеті, але воно виявилось на користь меджлису.

Нагадаємо, що сімферопольська влада всіляко зволікала з видачею ділянки під будівництво соборної мечеті на вул. Ялтинській, 22. Та напередодні мітингу Господарський суд автономії все-таки зобов'язав Сімферопольську міськраду протягом десяти днів укласти з Духовним управлінням мусульман Криму договір оренди на

цю земельну ділянку площею 2,7 гектара для будівництва мечеті.

Одночасно із «земельним» мітингом (на знімку) відбулося й розширене засідання президії Верховної Ради автономії. Обговорювали ситуацію у сфері використання перспективних прибережних територій західного Криму. Безсистемне й бурхливе виділення ділянок під спорудження прибуткових міні-пансіонатів та масові зловживання в земельному питанні — серйозна загроза майбутнього розвитку краю, зазначили промовці. Нині на західному узбережжі півострова залишається трохи більш як 1,5 тисячі земель запасу і резерву. Є безліч тіньових схем переп-

ризначення і перепродажів землі, ціна на яку зростає буквально щогодини. Якщо не вжити заходів негайно, то для перспективного економічного розвитку, залучення інвестицій у

Криму скоро взагалі не залишиться вільних територій.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

ІЗ РЕГІОНІВ

Іномарка зупинила потяги на кілька годин

Зіткнення пасажирського потяга з автомобілем «Lexus» сталося днями на залізничному переїзді біля Харкова на ділянці Баварія—Люботин. Автомобіль намагався проїхати при закритому шлагбаумі перед потягом, що наблизився, але не встиг: локомотив його все-таки зачепив. Машину після зіткнення кілька метрів протягло по залізничному полотну, і вона вдарилася в опору лінії електропередач. В автомобілі, за словами очевидців, перебували три особи. Коли рятувальники приїхали на місце події, у машині вже нікого не було. За попередньою інформацією, вони звернулися по допомогу в лікарню. З пасажирів потяга ніхто не постраждав. А от рух на ділянці довелося зупинити майже на дві з половиною години. Покинута іномарка, або те, що від неї залишилося, оформлена на жителя Люботина. Чи він був за кермом, і хто ще, крім водія, сидів в салоні, з'ясує слідство.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Нові квартири отримали учасники бойових дій та військові

Ключі від 22 квартир у новій дев'ятиповерхівці отримали в Артемівську учасники бойових дій в Афганістані та військові запасу. В урочистостях взяли участь голова Донецької облради Анатолій Близнюк і міський голова Олексій Рева. Зазначу, що згаданий будинок має довгу історію: почали його спо-

руджувати в 1992-му, потім роботи припинили. І лише після приватизації незавершеного будівництва три роки тому в багатоповерхівки з'явився новий власник, який поновив будівництво. Всього здано в експлуатацію 104 квартири.

Вл. інф.

Не вважають себе заможними

310 домогосподарств взяли участь у модальному вибірковому опитуванні стосовно оцінки рівня їх матеріальної забезпеченості. Як повідомили в обласному управлінні статистики, результати дослідження показали, що 31,5% домогосподарств постійно відмовлялися собі у найнеобхіднішому, крім харчування. На 3,6 відсотка зменшилася порівняно з попереднім роком частка домогосподарств, які дали високу оцінку своїм річним доходам (коли грошей вистачало навіть на заощадження). Сьогодні таких близько 14%. 54,6% респондентів вважають, що їм вистачало коштів, але заощаджень не робили.

З огляду на рівень своїх доходів та суб'єктивне уявлення про своє матеріальне становище, 4,9% респондентів віднесли себе до представників середнього класу, решта — до бідних. На жаль, ніхто із опитаних не зарахував себе до заможних верств населення.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Спільні навчання з програми «Сі-Бриз-2008» відбудуться наприкінці літа

Триденна конференція з планування українсько-американських навчань «Сі-Бриз-

2008» завершилася в Одесі. На них передбачається відпрацьовувати техніку розвідки надводної, підводної і повітряної обстановки, пошук підводного човна, пошуково-рятувальні операції, вертолітні тренування, стрибки з парашутом. Спільні навчання заплановано на кінець серпня — початок вересня на теренах Одеської області та Автономної Республіки Крим.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Підвищення вартості проїзду не врятує перевізників

Після подорожчання проїзду у маршрутках у Вінниці підвищили з 50 до 75 копійок вартість проїзду і в громадському електротранспорті. «Такий непопулярний захід економічно обгрунтований, — наголошує начальник управління транспорту і зв'язку міської ради Юрій Іорданов. — Хоча після цього підвищення робота електротранспорту все одно залишиться збитковою».

Економити електроенергію, кажуть фахівці, можуть сучасні машини. У бюджеті міста на нинішній рік передбачено кошти на придбання п'яти нових тролейбусів. Стільки ж планують закупити за субвенції з держбюджету. Два з них, львівського виробництва, уже доставлено до міста над Бугом. Електротранспортники чекають також на прибуття з Швейцарії чотирьох трамваїв. Вони не нові, але економніші у споживанні електрики. Чотири пари швейцарських трамваїв уже експлуатують у Вінниці.

Віктор СКРИПНИК.

ФОТОФАКТ

Напередодні Дня захисника Батьківщини в Донецькому спеціальному моторизованому полку міліції Внутрішніх військ МВС України провели день відкритих дверей, під час якого молоді та журналістам показали казарми, бібліотеку, їдальню, виставку зброї і спецзасобів, виступи підрозділів спецпризначення.

Фото Дмитра ЛЮБЧЕНКА.

Водії оголосили протест даїшникам

Сьогодні опівдні дорожній рух по всій Україні зупиниться на п'ять хвилин, обіцяють ініціатори акції «SOS-ДАІ». Водії, увімкнувши «аварійки», підтримають своїх колег, які втратили водійські посвідчення через «суперактивні дії ДАІ». При цьому, наголошують організатори, акція не стосуватиметься водіїв, які справді були у нетверезому стані і винуватись яких у скоєних ДТП об'єктивно доведена.

— Позбавлення прав водіїв-професіоналів — це, по суті, позбавлення їх засобу власного існування та існування їхніх сімей, — упевнений голова Громадської Ради України Валентин Халецький. За його словами, звернення про підтримку акції отримали усі міські голови країни та близько 2 тисяч голів сільських рад.

На цьому страйки водіїв не завершаться. 1 березня вони зупинять автівки на 10 хвилин з вимогою провести службове розслідування незаконних дій ДАІ. А 10 березня — уже на чверть години, вимагаючи повернути свавільно вилучені водійські права.

Наталія ОВДІЄНКО.

СВІТ КОРОТКО

► ФРАНЦІЯ

Вважають, що нам рано в НАТО

Держсекретар Франції у європейських справах Жан-П'єр Жуйє заявив про те, що Франція, а також декілька європейських країн найближчим часом не підтримають заявку України на приєднання до Плану дій з членства в НАТО. «Так само, як і інші наші партнери, зокрема Німеччина, ми вважаємо, що це трохи передчасно. Треба дати більше часу, щоб Україна виконала підготовчу роботу». Він також зазначив, що мають відбутися технічні дискусії між Україною та генеральним секретаріатом альянсу. До того ж необхідний консенсус усередині країни, сказав високопоставлений чиновник. Слід зазначити, що сама Франція з липня 1966 року вийшла з військової організації НАТО, залишаючись учасницею Північноатлантичного договору.

► ВІРМЕНІЯ

Відбулися президентські вибори

Учора у Вірменії пройшли вибори президента. Напередодні фаворити президентських перегонів провели останні акції. По всій території республіки з 8-ї години ранку було відкрито 1 тисяча 923 виборчі дільниці. Усього у виборах узяли участь 9 кандидатів, 4 з них мають реальні шанси посісти високе крісло. Хоча є і явний фаворит — це нинішній прем'єр-міністр Серж Саркісян. Однак він балансує на рівні 50 відсотків голосів виборців. Тому, швидше за все, другого туру не уникнути.

► КИТАЙ

Інфляція досягла максимуму

Інфляція за січень у Китаї становила 7,1 відсотка в річному обчисленні. Це рекорд за останні 11 років. Основною причиною стали погодні умови. Унаслідок снігопадів і буревіїв загинула велика кількість свійських тварин і посівів. Це призвело до цінового вибуху на продовольчому ринку. Економісти також попереджають, що темпи зростання цін можуть прискоритися через подорожчання вугілля і промислової продукції. Висока інфляція посилює тиск на китайський юань, курс якого тепер може бути підвищений. Аби знизити обсяги експорту із країни. Крім того, уряд, щоб стримати ціновий тиск, може підвищити ставку рефінансування.

► ІЗРАЇЛЬ

Ще один раунд нелегких переговорів

В Єрусалимі вчора відбувся черговий раунд ізраїльсько-палестинських мирних переговорів. Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Ольмерт і глава Палестинської автономії Махмуд Аббас обговорили основні проблеми створення суверенної палестинської держави. Раніше планувалося, що її створять до кінця 2008 року.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (Прес-служба Президента України).

Президент задоволений підготовкою об'єктів до Євро-2012...

Свій одноденний робочий візит до Дніпропетровщини Президент України Віктор Ющенко розпочав з відвідання місця недавньої трагедії на вул. Мандриківській. Тут, де були зруйновані й розібрані два під'їзди десятиповерхового будинку, взяв участь у закладанні каменя в майбутній православний храм Божої матері «У скорботах і печалях віта» (**на знімку**). Затим, оглянувши стан реконструкції стадіону «Металург» футбольного клубу «Дніпро», високо оцінив роботу й готовність унікальної споруди, що ввійде до ладу діючих через місяць-півтора.

Спілкуючись із журналістами, Віктор Ющенко висловив задоволення практичною підготовкою до чемпіонату. Зі свого боку, пообіцяв посприяти у фінансуванні з державного бюджету подальшого спорудження шести станцій метрополітену та мережі автобанів, які зв'яжуть Придніпров'я з Харковом, Донецьком, Сімферополем та Києвом. Відповідаючи на запитання щодо

свого указу про створення Конституційної ради, Президент України сказав: для того, щоб позбутися політичних протистоянь і конфліктів, які час від часу збуджують український парламент, треба працювати над формуванням змін і доповнень у закони. Вони мусять внести баланс до діяльності всіх гілок влади, тобто до системи владних противаг. На цій стадії, на думку Віктора Ющенко, слід сформувати такий механізм роботи, який максимально об'єднав би людей і політиків, політичні сили, громадські об'єднання, фахівців конституційного права, правозахисників.

Щодо ситуації з проголошенням незалежності краю Косово, то Віктор Ющенко зауважив, що тут особливо важливою має бути позиція ОБСЄ, де нині також немає спільної думки.

Президент України також узяв участь в урочистому відкритті 130-кілометрової ділянки автомагістралі Харків—Сімферополь—Севастополь, ознайомився з роботою ДП Науково-виробниче об'єднання «Павлоградський хімічний завод».

Михайло СКОРИК.

...і вимагає негайного звільнення керівництва «Кобри» та ДАІ

Віктор Ющенко вимагає від начальника департаменту Державної автоінспекції, керівника спецпідрозділу «Кобра» та його заступника написати заяви про звільнення. Про це Президент заявив на розширеному засіданні у Міністерстві внутрішніх справ.

Причини таких дій глави держави пояснив присутній на засіданні Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк. За його словами, минулої суботи він, перебуваючи за кермом автомобіля, їхав у своїх справах. Однак на дорозі з'явився джип, який не реагував на сигнали автомобіля супроводження і грубо порушував правила дорожнього руху. Потім цей джип прийняв правопові. Після чого його водій опустив скло і показав «непристойний жест». Як з'ясувалось пізніше, водієм вия-

вився заступник начальника спецпідрозділу «Кобра».

Водночас Віктор Ющенко попросив названих осіб залишити зал і написати у приймальні голови МВС заяви про свою відставку. «Вам не надано повноважень на таку поведінку. Це не та мета, з якою я прийшов на посаду Президента. Поведінка, яку демонструє сьогодні провідне управління ДАІ, принижує все суспільство. Тому я не збираюся з цим миритися», — зазначив він.

Крім того, глава уряду висловив критику на адресу керівництва ДАІ Київської, Миколаївської, Волинської, Сумської, Полтавської, Чернігівської та Кіровоградської областей через відсутність на дорогах розмітки, дорожніх знаків, світлофорів, ого-

хильником жорсткіших правил дорожнього руху, зокрема, щодо водіїв, які сідають за кермо у стані алкогольного сп'яніння. Президент навів статистику, відповідно до якої кожний четвертий керує автомобілем у такому стані. А також зобов'язав начальників ДАІ патрулювати вулиці і зупиняти всіх порушників. Інакше наступного разу звільнить усіх.

У свою чергу міністр МВС Юрій Луценко попросив Президента не звільняти начальника Департаменту ДАІ Сергія Коломійця. На його думку, цей захід є дуже суворим і не дасть можливості покращити ситуацію на дорогах. Утім, відповіді Президента міністр внутрішніх справ так і не почув.

Олександр ПЕКНИЙ.

Сербія бореться за Косово

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом парламент Сербії анулював декларацію Косово про незалежність, а президент Борис Тадіч пообіцяв послабити дипломатичні зв'язки з країнами, які готові визнати незалежність краю. Серед них один член ЄС — Франція. Ще з десяток європейських держав обіцяють зробити це найближчим часом. Не визнаватимуть новий статус провінції Іспанія, Кіпр, Грузія та Словаччина. Проте Сербія не планує остаточно розривати відносини навіть у тому разі, якщо дипломати зазначених країн будуть вислані з Сербії, **відзначає РБК**.

Проблему незалежності Косово обговорювали й на черговому засіданні Ради Безпеки ООН у Нью-Йорку. На ньому представник Росії Віталій Чуркін заявив, що Москва продовжує визнавати Республіку Сербія в рамках її кордонів. Як уже повідомляв «Голос України», реакції нашої держави на оголошення незалежності Косово поки що немає.

Севастополь може стати другим Алчевськом

Майже дев'яносто відсотків севастопольців станом на ранок понеділка залишалися без тепла в квартирах. Таку цифру на брифінгу для ЗМІ назвав заступник голови Севастопольської міськдержадміністрації Ігор Локтіонов.

Причина дефіциту тепла в житлових і адміністративних будинках — недостатня кількість газу, що надходить у місто. Зниження температури до десяти градусів морозу «вимагає» добової витрати блакитного палива в обсязі близько 2,6 млн. кубометрів. Фактично в місто надходить менше мільйона кубів. Брак тиску в газовій магістралі призвів до того, що навіть газові плити не запалювалися. Довелося обмежити виробництво тепла в котельнях. Температура у квартирах, школах, виробничих приміщеннях упала до 8—10 градусів. У зв'язку з цим у місті введено карантин у всіх школах, дитсадках і ПТУ. Шістдесят тисяч севастопольських школярів одержали додатковий відпочинок щонайменше до кінця тижня.

Незважаючи на те, що місто не заборгувало за газ, а також на кількарізкові звернення міської влади до керівництва держави, ситуація тільки погіршується.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

До Москви збираються Тимошенко і Ющенко

У Білокам'яній очікують у гості перших осіб України. Принаймні Президент України Віктор Ющенко пообіцяв приїхати в четвер на зустріч без краваток лідерів країн—членів СНД, а Юлія Тимошенко сьогодні має намір все-таки провести переговори з росіянами, зокрема, що стосуються газу. Проте останнім часом візити високопоставлених українців до Росії оточені ореолом таємничості й не раз зривалися в останній момент. Так, учора прес-секретар прем'єрки Марина Сорока повідомила, що глава Кабміну знову не вийшла на роботу: «У Юлії Володимирівни ангіна. Вона доліковується. Однак візит ми готуємо. Його поки що ніхто не скасовував», — заявила Марина Сорока «Голосу України».

На виборах у Пакистані впевнено перемагає опозиція

Згідно з попередніми підсумками голосування, Пакистанська народна партія, котру очолювала вбита 27 грудня Беназір Бхутто, а також Пакистанська мусульманська ліга колишнього прем'єра Наваза Шаріфа взяли більш як дві третини голосів виборців.

Після підрахунку голосів на 125 із 272 мажоритарних округів ПНП уже одержує 39 місць у парламенті, а ПМЛ — 50 мандатів. Правляча Пакистанська мусульманська ліга, представники якої підтримують чинного президента Первеза Мушаррафа, здобула перемогу поки що лише у 18 округах. Ще 18 місць от-

римують представники малих партій. Багато оглядачів вважають результати виборів для влади такими, що шокують. Якщо опозиціонери в нижній палаті парламенту країни зберуть більшість у дві третини депутатів, вони зможуть ініціювати процедуру імпідменту Мушаррафа. Принаймні саме це вони обіцяли зробити своїм виборцям під час передвиборної кампанії. Тим часом сам глава держави вже заявив, що прийме будь-які результати виборів, навіть якщо вони будуть несприятливі для нього особисто.

Очікується, що офіційні підсумки буде оголошено до кінця тижня.

ФОТОФАКТ

У Національному музеї імені Андрія Шептицького у Львові відкрито виставку гутного скла місцевої художниці Лесі Мандрики (**на знімку**), на якій представлено пейзажні та етнографічні роботи.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Українформ).

У Сараєво відбулася церемонія передання міністерству оборони Боснії і Герцеговини відремонтованого українською стороною вертольота «Mi-8» (*Укрінформ*)

У болгарському місті Шумен відкрилася виставка робіт українських художників (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ*

Фотовиставка до дня народження Кам'яначчини

85-літній ювілей Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, що відзначатиметься на початку березня, розглянуть... через об'єкти. Місцеві фотомитці Юрій Савін, Микола Рябий, В'ячеслав Полятинчук, Віктор Вінцерський фіксували сьогодення району, подорожуючи краєм. Серед кращих кадрів — портрет 106-річної Теклі Ткачук із села Устя, руїни замку Потоцьких у Панівцях, репортаж з агрооселі «Пілігрим» (село Суржинці), фотосесія з народного музею в Демшині, яким керує 80-річний amator, автор понад двох сотень кінострічок Григорій Павленко, етюди із скельного монастиря в Субічі. Фотографів супроводжувала й голова «Товариства подільських природолюбів та природоохоронців» Людмила Люблінська, яку називають берегинею природи. Вона була гідом по намисту природних пам'яток, що входять до Національного заповідника «Подільські Товтри».

Кращі роботи з першого районного фотопленеру стануть окрасою ювілейних урочистостей, до яких готується нині Кам'яначчина. Виставку можна буде оглянути в районному центрі культури і мистецтва «Розмай».

Віра ШПИЛЬОВА.

► *УЖГОРОД*

Черг біля кас Ощадбанку поменшало

Ажіотаж, спричинений виплатою частини компенсацій за знеціненими вкладами колишнього Ощадбанку СРСР на Закарпатті, спадає. Люди з обмеженими фізичними можливостями зможуть отримати гроші від листонош удома. Крім того, розглядається можливість виплат працівниками відділень Ощадбанку на місцях — у віддалених селах.

Керівники органів місцевого самоврядування, повідомили «Голосу України» в управлінні інформації та зв'язків із громадськістю облдержадміністрації, виділили додаткові приміщення для формування реєстру вкладників та проведення виплат. У банківських установах організовано чергування медпрацівників. До роботи долучилися й правоохоронні органи — на території Закарпаття правопорядок забезпечують понад 200 працівників міськрайвідділів внутрішніх справ та 336 членів громадських формувань. Вони проводять роз'яснювальну роботу серед громадян щодо недопущення випадків оформлення доручень незнайомим особам на отримання коштів тощо.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Вищого господарського суду **Усатенко Інги Вікторівни.**

«Опальна» криниця

Тридцять років тому кадебісти намагалися відкрити справу проти жителя селища Млинів Ніни Демидюк за те, що вона пофарбувала свій колодязь у синьо-жовтий колір. У 1977 році збіглися у часі два свята — Перше травня і Великдень. До них за традицією Ніна Степанівна навела лад на обійсті і в хаті. А на додаток вирішила ще й криницю підфарбувати. Блакитною фарбою, що залишилася від ремонту, жінка оновила верхню частину колодязя, а нижню побілила, додавши жовтої гуаші. Усім домашнім сподобалося, а ось кадебістам — ні: викликали господиню до своєї контори і почали звинувачувати у бандерівщині.

— Коли я повернулася додому, мати до мене — з плачем: «Доню, це ж вони нам довіку спокою не дадуть», — згадує Ніна Демидюк. — А ще бачу, що вона вже встигла жовтий колір на криниці перебілити вапном. Щоразу, чепурячи криницю, згадую про той курйозний випадок...

Євген ЦИМБАЛЮК.

Рівненська область.
На знімку: Ніна Демидюк біля своєї «опальної» криниці.
Фото автора.

Створять трудові архіви

У містах і районах Житомирщини створять трудові архіви, де зберігатимуться документи, які не належать до Національного архівного фонду, але необхідні для соціального захисту громадян. Таке розпорядження підписав голова ОДА Юрій Забела. Річ у тім, що чимало суб'єктів підприємницької діяльності припинили свою діяльність або ж перебувають у стадії ліквідації, через що громадяни тривалий час не можуть отримати довідки про трудовий стаж та розмір заробітної плати для оформлення чи переоформлення пенсій.

Особливо це актуально для сільської місцевості, звідки надходить найбільше скарг. Адже у процесі перетворень,

реорганізацій колишніх колгоспів та радгоспів про інтереси працівників, збереження документів, які підтверджували б їхній трудовий стаж та заробітки, часто-густо взагалі забували. А нині правонаступники КСП нерідко перетворюються на селянсько-фермерські господарства та інші форми господарювання, які не мають юридичного права зберігати такі документи колишніх КСП та видавати на їх підставі довідки.

Згідно з розпорядженням голови ОДА про виділення приміщень для трудових архівів мають подбати керівники міст і районів, а організаційно-методичну допомогу покладемо на державний архів області.

Олексій КАВУН.

ФОТОФАКТ

Фото Миколи МАГДИЧА.

У Севастополі до святкування 225-річчя міста реконструюють площу імені адмірала П. Нахімова.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, вул. Хмельницьке шосе, 7, м. Вінниця) від 20 грудня 2007 року визнано банкрутом:

— Приватне сільськогосподарське підприємство «Василівське», Інд 23303, с. Василівка, Тиврівський район, Вінницька область, код ЄДРПОУ 31261140, р/р 260033024953 в філії «Відділення Промінвестбанку в м. Вінниця», МФО 302571, справа № 5/609-07;

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, вул. Хмельницьке шосе, 7, м. Вінниця) від 22 січня 2008 року визнано банкрутом:

— Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь», Інд. 23332, вул. Жовтнева, 60, с. Троїстянець, Тиврівський район, Вінницька область, код ЄДРПОУ 03734790, р/р 260016737 в ВОД ВАТ «Райффайзен банк Аваль», МФО 302247, справа № 5/2-08.

Ліквідатором по даних справах призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства.

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Що підточує фундамент будівельного велета

Наприкінці минулого тижня на чергових загальних зборах акціонери холдингової компанії «Київміськбуд» заслухали звіт правління товариства про фінансово-господарську діяльність за 2007 рік і ознайомилися з основними напрямками роботи на перспективу.

Як скромно відзначив президент компанії—голова правління Петро Шилок, «рік загалом був успішний». Якщо відійти від цього лаконічного визнання заслуг, то промовисті факти й цифри засвідчують, що торік «Київміськбуд» значно збільшив обсяги житлового будівництва. Зокрема, як гендиректор він забезпечив введення в експлуатацію 43 багатопверхових житлових будинків площею 731,7 тисячі квадратних метрів, а обсяги підрядних робіт, виконаних власними силами структур компанії, становлять 4148 мільйонів гривень, що значно більше, ніж у позаминулому році. Достить успішними є й інші показники, котрі підтверджують славу будівельного холдингу як лідера у цій галузі: зростання середньомісячної зарплати, продуктивності праці, рентабельності підприємств. Ще одна, поза сумнівом, приємна цифра: торік товариство одержало понад 44 мільйони чистого прибутку. Це також доказ ефективності роботи правління холдингу.

Однак, на превеликий жаль, чергові збори засвідчили й «чергові» проблеми, які підточують міцний фундамент «Київміськбуду». Акціонери — попри вщерть заповнений зал — були всього-на-всього масовкою при єдиному чоловікові за столом президії. Голова наглядової ради компанії і він же начальник головного управління комунальної власності Київдержміськкадміністрації, що розпоряджається 80 відсотками акцій, Анатолій Чуб усі питання вирішував одним підняттям руки. Призначення себе головою зборів, що, між іншим, обурило багатьох присутніх, — це дрібниця порівняно з іншими виявами могутності найбільшого акціонера. «Треба змінити ці корпоративні відносини, бо нині вони не партнерські», — з жалем сказав Петро Шилок і пообіцяв боротися за зміну ситуації, щоб частка Києва

становила «розумну межу — 50 відсотків плюс одна акція».

Цієї болочої теми торкалися й інші промовці. Місто зосередило в своїх руках абсолютну більшість акцій, але не переймається ефективним управлінням компанією. Скоріш навпаки. Як запевнив керівник правління тресту «Київміськбуд 3» Микола Олєфір, «десять об'єктів було виведено зі статутного фонду «Київміськбуду», а коштів за них так і не перерахували...

У виступах неодноразово наголошувалося: відчувається бажання роздерибанити компанію, бо надто наполегливо наглядова рада перетягує ковдру на себе. Одна з найсвіжіших таких силових вправ — намагання передати реєстр холдингу «Термінал-реєстр» — компанії, котра підконтрольна зятю київського градоначальника В. Супрунєнку. До речі, фінансові потоки холдингу замкнуто також на спеціфічні банки, далеко не чужі родині міського голови. Однак пан Черновецький «віртуально» — телефонним дзвінком — несподівано для всіх присутніх дозволив не мати справи із «сумнівним реєстратором» і запропонував на цю роль солідну компанію — «Міжнародний фінансовий центр». За що дружно й проголосували, не знаючи, що реєстратором «солідної компанії» є... той самий «Термінал-реєстр».

За порядком денним передбачалося також внести зміни до статуту «Київміськбуду», але Анатолій Чуб як голова зборів після розмови з Черновецьким зняв це питання, «щоб доробити його і затвердити на наступних зборах» масовки. Тим часом Петро Шилок змушений звертатися до Кабміну з проханням допомогти змінити непаритетність сил або повернути правлінню старі — ще до активних наступальних дій «акціонерів з Хрещатика» — повноваження.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Попри високі показники та фінансово-виробничі успіхи, яких досягло акціонерне товариство в 2007 році, «черговими», на жаль, залишаються і проблеми, які заважають йому працювати ще успішніше.

Приватизаційні інтриги довкола Капустянської балки

САМОВРЯДУВАННЯ

Сучасне Запоріжжя — величезний технополіс, що утворився після злиття двох міст, які були засновані в різні часи, але в тридцятих роках минулого століття мали спільну назву. Не одне десятиліття їх розділяв величезний пустир, розкраяний розлогою Капустянською балкою, яка нині переділена дамбою. В південній частині балки розташований житловий масив та занедбаний парк Перемоги, а північна — нашпигована будиночками садівничого товариства «Запоріжсталь-1». І нікому до них ще довго не було б діла, якби місто після тривалого застою не почало бурхливо розвиватися.

У бюрократичному лабіринті

Це засвідчив і колективний лист, який у грудні минулого року надійшов до редакції газети «Голос України». Його підписали 32 члени товариства «Запоріжсталь-1», котрі просили надати їм правову допомогу в приватизації садових ділянок та захистити від сваволі нечесних ділків.

У 2004 році вони уклали договір з директором однієї із запорізьких фірм, який узняв на себе клопоти з приватизації земельних ділянок. За це кожен член товариства сплатив йому по 500 гривень, але кілька років минули в безрезультатному чеканні. Попри постійні обіцянки ось-ось видати державні акти на право власності на землю, «фірмач» чомусь зволікав і скаржився на непереконливу бюрократичну тяганину в міських установах.

Крига скресла 29 серпня 2007 року. Запорізька міськрада прийняла рішення за № 77/11 «Про передачу земельних ділянок по вул. Перемоги у власність громадянам, членам садівничого товариства «Запоріжсталь-1» для ведення садівництва». Однак через сито відбору пройшли лише 24 із 320 садівників-любителів. Іншим доведеться ще якийсь час почекати, а тридцяти двом, отим, що звернулися до редак-

ції, у приватизації ділянок було відмовлено взагалі. Мовляв, у недалекому майбутньому на території, яку орендує товариство, повинні збудувати розв'язку доріг.

На допомогу прийшов посередник. «Він зібрав нас і заявив, що начебто хтось знайомий із міськвиконкому йому сказав таке: «Хто хоче приватизувати землю в районі запланованих шляхів, має заплатити по 6 тисяч доларів, незалежно від площі ділянки. Хто не заплатить, у того ділянка не буде приватизована, а місто зможе її відібрати і продати зацікавленим особам, котрі готові сплатити будь-яку суму і використовувати не для озеленення, а для підприємницької діяльності», — пишуть обурені дачники.

Зважаючи на те, що переважна більшість членів товариства — літні люди, легко зрозуміти їхній відчай.

Платити чи не платити?

Стараючись для громади, посередник не забув і про себе. Виходячи з нових розцінок, підвищив плату за свої послуги ще на 300 гривень. Щоправда, його кипуча діяльність привернула увагу оперативників і, коли редакція «Голосу України» направила звернення членів садівничого товариства в про-

кратуру області, вже вирішувалося питання про порушення кримінальної справи. Тому, поки триває слідство, від деталізації та коментарів ми утримаємося.

Однак є очевидні факти, на які не можна не зважати. Транспортна розв'язка на землях, якими нині користуються члени садівничого товариства «Запоріжсталь-1», буде збудована одночасно з новими мостами через Дніпро. Коли це станеться, не знає навіть ворожка, бо на стратегічний об'єкт із державного бюджету виділяються лише крихти. Тож у принципі хабар проблему не вирішує — ділянки, якими проляже дорога, все одно будуть вилучені з користування. Різниця полягає лише в розмірі компенсації. За ті, що будуть приватизовані, міськрада мусить відшкодувати ще й балансову вартість землі. Оскільки вона — господар цих угідь, то й не зацікавлена передавати їх у чужу власність, аби потім розплачуватися за рахунок бюджету. Принаймні така нині позиція і в депутатського корпусу міськради, і в керівників профільних управлінь.

З цим можна було б погодитись, якби не декілька «але». Річ у тім, що в головному управлінні архітектури та містобудування ще не розробили робочий проект будівництва транспортної розв'язки в районі Капустянської балки, а отже, стверджувати, де вона точно проляже, передчасно. Однак це не завадило ТОВ «Сінергія» виготовити карту-схему з прив'язкою до генерального плану забудови міста, а архітекторам — подати в управління земельних ресурсів свої висновки щодо можливості приватизації тих чи інших ділянок.

— Мене здивувало не так те, що сесія міськради дозволила приватизувати в так званій проблемній зоні одну із земельних ділянок, як переконаність її господаря в тому, що все робилося на законній підставі, — каже слідчий прокуратури області в особливо важливих справах Андрій Єнев. —

Виходить, одним можна, іншим — зась...

Дачні Лебідь, Рак та Щука

Протягом тривалого спілкування із членами садівничого товариства «Запоріжсталь-1» мене не полишало відчуття, що всі їхні біди зумовлені внутрішніми причинами. Вони й самі визнають, що колективу катастрофічно не щастить з керівниками, котрих переобирають мало не щороку, що десь пропадають фінансові та інші документи. Не виправдав надій і нинішній голова правління Олександр Іванов. М'яко кажучи, він виявився не готовим до того, що всупереч статуту товариства на одній з дачних ділянок збудували шикарний ресторан із басейном, в іншому місці збиралися спорудити автомийку. А коли після відомого рішення міськради сам став власником земельної ділянки, несподівано виніс на затвердження загальних зборів нову редакцію статуту, згідно з яким громадське товариство мало перетворитися на обслуговуючий кооператив. На щастя, знайшлися мудрі люди, котрі пояснили, на чий млин лле воду голова, і збори відхилили його пропозицію, схваливши деякі несуттєві доповнення до чинного статуту.

Та найбільше здивувала необізнаність дачників щодо правового статусу садівничого товариства, бо саме нею пояснюється ажіотаж з приватизацією і підбурювання стосовно дач хабара. Людей залякали, що термін тимчасового користування земельними ділянками минає вже через кілька місяців, хоча насправді — в серпні наступного року. Тобто часу для завершення їх приватизації ще достатньо. Причому, всіх без винятку ділянок, бо згідно зі статтею 119 Земельного кодексу України члени садівничого товариства «Запоріжсталь-1» мають на них право за давністю користування. І не знати цього міські чиновники та депутати не могли.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Laureus відзначила свого академіка

Санкт-Петербург (Росія). У Маріїнському державному академічному театрі опери й балету, відбулася дев'ята щорічна церемонія вручення Laureus World Sports Awards (премії світової академії спорту). Нагороду охрестили «Спортивним «Оскаром».

Приємно, що лауреатом став видатний легкоатлет XX століття, президент Національного Олімпійського комітету України, віце-президент ІААФ Сергій Бубка. Сергій Назарович одержав спеціальну нагороду «Laureus Lifetime Achievement Award» за видатні спортивні досягнення і внесок у розвиток спорту. Олімпійський і шестиразовий чемпіон світу, автор 35 світових рекордів у стрибках із жердиною, Сергій Бубка є академіком світової спортивної академії Laureus.

А першим став відомий власник титулу «Спортсмен року». Вчетверте поспіль ця нагорода була вручена швейцарському тенісистові Роджеру Федереру. Його суперниками в боротьбі за цей приз були Тайсон Гей (легка атлетика), Кака (футбол), Майкл Фелпс (плавання), Кімі Райкконен («Формула-1») і Тайгер Вудс (гольф).

Лише результати

Футбол. Переважна більшість українських клубів тепер перебуває за кордоном, де готується до другої половини сезону-2007/2008. І, зрозуміло, проводять контрольні зустрічі.

«Ворскла» (Полтава) — «Зімбру» (Молдова, Кишинів). 3:1. Голи: Маркоскі, 13, Платонов, 18, Чичиков, 80 — Андронік, 54. «Ворскла»: Долганський, Даллук, Медведев, Джуричич, Цуррі, Платонов, Ярмаш, Д. Єсін, Маркоскі, Чичиков, Джакобія. «Закарпаття» (Ужгород) — «Загреб» (Хорватія). 3:1. Голи у переможців: Чарльз, 14, 60, Платон, 41. «Закарпаття»: Вє. Романенко (Бабенко, 46), Орбеладзе (С. Єсін, 46), Крайя (Анд. Донєць, 46), Сосновський (Чижевський, 46), Шуга (Брайла, 46), Козоріз (Сосновський, 51), Ярош (Микуляк, 46), Ксенз, Бундаш (Пісний, 46), Платон (К. Бабич, 46), Чарльз.

«Арсенал» (Київ) — «Дніпро» (Черкаси). 3:2. Голи у киян: Кругляк, 15, Алан, 30, Леандру, 42. «Арсенал»: Деонас, Захаревич, Корнєв, Є. Євсєєв, Батальський, Леандру, В. Заваров, Деметрадзе, Закарлюка, Алан, Кругляк.

«Арсенал» — «Дніпро». 1:1. Кияни зрівняли рахунок, реалізувавши пенальті на 90-й хвилині (Селезньов). «Арсенал»: Рева, Кузнецов, Литовченко, Беньо, Симоненко, Распопов, Старгородський, Хомин, Жоземар, Біто (Деметрадзе, 46), Селезньов.

В. Б.

«Хтось збирав золото, а ми — книги»

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Наша читачка Олена Солтан виграла приз — годинник з логотипом «Голосу України»

Іванофранківка Олена Александрівна Солтан походить з кубанських козаків. На Західну Україну молоду дівчину направили здобувати вищу освіту, а вона знайшла тут ще й долю. Закохалася у свого однокурсника, вийшла за нього заміж і стала прикарпаткою. Куди не посилали чоловіка, слідувала за ним. Захоплення Михайлом, з яким живе уже 46 років, і нині звучить у її словах. Каже, що не нажили вони золота, та пишаться великою бібліотекою. Щомісяця впродовж життя виділяли з зарплати гроші на купівлю книг, здебільшого — класики. Та пристрасть до читання поширилася і на газети. А що за характером вони люди стабільні, то вже багато літ передплачують «Голос України». Звикли до газети, як до члена сім'ї, що сідає з ними за вечірній стіл. Хоч обое давно на пенсії, та, як співається в пісні, старість їх вдома не застане. Скажімо, пані Олена два роки тому зголосилася на добровільних засадах стати бухгалтером об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Згуртуватися мешканців, розповідає жінка, змусив дірявий дах. Жеківські працівники лиш розводили руками: грошей нема. Тож вирішили люди об'єднатися. Створили ініціативну групу, зареєструвались,

підготували необхідні папери і потрапили до програми ООН, за якою отримали на ремонт даху 67 тис. грн. А тепер, окрилені перемогою, хочуть довести до європейських стандартів ще й під'їзд, щоб туди не соромно було зайти. А що Олена Александрівна людина обов'язкова, тож з усією своєю енергією тепер займається облаштуванням будинку. Бігає в банк, оббиває чиновницькі пороги, штурмує будівельників. Не один дім, що грюкає обшарпаними дверима, дорого б дав, аби мати у себе таку Олену Александрівну. А жінка тішиться, що робить собі й людям добро. Ходити по кабінетах не так і солодко, та пані Олена знайшла до чиновників підхід — обеззброює їх своєю витримкою, наполегливістю та приязністю. Пам'ятає, як батько її вчив: «Завжди посміхайся, Олено. Людям треба гарний настрій створювати». Тож глянеш на жінку, її доброзичливе лице — і важко повірити, що довгі роки вона доглядала прикутих до ліжка рідних, пережила велику сімейну трагедію. Від неї йде енергія. Одне слово, справжня прикарпатська козачка.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Фото автора.

Стараючись для громади, посередник не забув і про себе

За рік поголів'я корів у сільгосппідприємствах скоротилося на 11 відсотків — до 673,7 тисячі (Держкомстат)

Питання адаптації агропромислового комплексу країни до умов СОТ на сьогоднішньому засіданні планує розглянути парламентський Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

АКТУАЛЬНО

Вітчизняному агровиробництву буде важко адаптуватися до СОТівських вимог

Як вже повідомлялося, Генеральна рада Світової організації торгівлі затвердила рішення про прийняття нашої країни до СОТ. Тепер слово за Верховною Радою. Щоб Україна набула членства, парламент до четвертого липня нинішнього року має ратифікувати цю угоду.

Попри плюси від приєднання — адже це дає додаткові можливості доступу до ринків інших країн — експерти наголошують на неминучих втратах від інтеграції, передусім для сільського господарства. Якщо українські пшениця, кукурудза, ячмінь, соняшник «виграють» від вступу, бо відкриваються широкі перспективи для їх експорту, то для молочної галузі, схоже, настають чорні дні. Пов'язано це з тим, що більш як 70 відсотків корів утримується у приватних обійстях. А за світовими стандартами видоєне вручну молоко вважається неякісним, не може бути використаним для харчових цілей. А отже, ринки збуту країн ЄС і надалі залишатимуться недоступними для українських молочних продуктів. Більше того, через зменшення після вступу до СОТ митних тарифів, помітно зростуть обсяги імпорту.

Побоюються, що програють від інтеграції і виробники м'ясопродукції. «Потрібно чотири—п'ять років, щоб більшість українських підприємств м'ясної галузі адаптувалися до роботи в умовах СОТ, — каже Олексій Гаврилов, голова наглядової ради племптахорадгоспу «Броварський», що спеціалізується на вирощуванні індиків. — Виробникам сировини та переробникам доведеться активніше переоснащувати потужності, впроваджуючи більш ефективні технології, а це потребує великих інвестиційних ресурсів. Є застереження, що на першому етапі наслідки для м'ясної галузі будуть вельми негативними, оскільки проблематика аграрного блоку і механізми захисту українських агровиробників погано проговорені з робочою групою із вступу до СОТ. Я побоююся ситуації, що наша держава може стати ринком збуту для неякісної продукції, яка нібито сертифікована і відповідає усім нормам. При цьому ринки країн об'єднаної Європи добре захищені різними фітосанітарними та ветеринарними бар'єрами. Разом з тим свіже охолоджене м'ясо має бути подане споживачеві протягом 3—5 днів. У цьому сенсі ми не турбуємося — якщо люди купуватимуть якісну продукцію, а індичка, безумовно, до такої належить, нас не лякає ні польський, ні бразильський імпорту замороженого м'яса».

Значні втрати прогнозуються і в цукровій галузі. Собівартість нашого бурякового цукру значно вища, ніж іноземного тростинного. Тим більше, що Україна взяла на себе зобов'язання щороку імпортувати 260 тисяч тонн заморського цукру-сирцю на пільгових умовах.

Галина КВІТКА.

Державна інспекція пропонує захист

Колись це були, крім іншого, ще й загони з боротьби із ховрашками, а нині більше доводиться протидіяти безгосподарності та недалекоглядності

Торік тут розробили свою, регіональну програму розвитку галузі — «Захист рослин-2008—2015». Документ орієнтує на нарощування виробництва основних видів продукції рослинництва відповідно до обсягів, передбачених Державною цільовою програмою розвитку українського села на період до 2015 року. Планується, що заходи сприятимуть переорієнтації рослинницької галузі господарств на більш рентабельне виробництво, зокрема екологічно чистої продукції,

ніст сільгоспвиробників в отриманні такого виду спеціалізованих послуг. За Союзу в сільському господарстві діяла чітка розгалужена система захисту рослин. Вона розвивалася паралельно з добре відомими райсільгоспхіміями, до складу яких входили тоді відповідні працівники. Спеціально навчені фахівці — агрономи із захисту рослин, обов'язково працювали тоді й у кожному сільськогосподарському формуванні. Однак політичні й економічні негаразди не пройшли осторонь

ДОСВІД

Приміщення головного офіса і лабораторій Кіровоградської обласної державної інспекції із захисту рослин ще п'ять—шість років тому стояло неопалюваним, без зв'язку і електроенергії. У краї значною мірою було втрачено багаторічні практичні і теоретичні напрацювання із захисту рослин у сільгосппідприємствах, а кадрів, які могли б фахово і відповідально виконувати таку роботу на місцях, просто не стало. Проте вдалося зберегти матеріальну базу інспекції та її фахівців, а також забезпечити діяльність лабораторії біологічного захисту рослин.

виращуваної із застосуванням біологічних засобів захисту.

— Лабораторій біологічного захисту рослин, — розповідає начальник державної інспекції — головний державний інспектор захисту рослин Кіровоградської області Дмитро Бабков, — на всю Україну залишилися одиниці. А от необхідність їх функціонування доводить час. А також — зацікавленість сільгоспвиробників в отриманні такого виду спеціалізованих послуг. За Союзу в сільському господарстві діяла чітка розгалужена система захисту рослин. Вона розвивалася паралельно з добре відомими райсільгоспхіміями, до складу яких входили тоді відповідні працівники. Спеціально навчені фахівці — агрономи із захисту рослин, обов'язково працювали тоді й у кожному сільськогосподарському формуванні. Однак політичні й економічні негаразди не пройшли осторонь

виробництва. Зачепили вони і службу захисту рослин. У більшості господарств досі, хоча й розуміють необхідність проведення такої роботи, тримати у штаті профільних фахівців не поспішають. А недосконала законодавча база не дає інспекторам достатніх прав для ефективної протидії недбалому і недалекоглядному ставленню до застосування пестицидів та інших агрохімікатів.

Проте надії, що поступово, спільними зусиллями важкий перехідний період вдасться здолати, не залишають ні інспекторів, ні агрономів, ні лаборантів інспекції. Ситуація з обсягами та якістю обслуговування сільгоспугідь змінюється на краще. Минулоріч інспекція захисту рослин співпрацювала з 593 сільгосппідприємствами, 2042 фермерськими господарствами, 1870 приватними землевласниками та більш як із тисячею підприємців. І кількість партнерів збільшується. Відповідно розширюються площі оброблювальних культур.

Структурні підрозділи інспекції ведуть спостереження за понад 110 видами шкідників і хвороб сільськогосподарських культур. Для ефективної боротьби з особливо небезпечними мишоподібними гризунами, клопами, каліфорнійськими шитівками тощо спеціалісти інспекції сподіваються отримувати щорічно 5 мільйонів гривень з державного бюджету. Ці кошти передбачається використовувати у проблемних зонах землеробства за фактом виникнення скупчення шкідників.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

На знімках: провідний спеціаліст інспекції Ірина Сімейко показує програму «Захист рослин-2008-2015. Кіровоградська область»; для Дмитра Бабкова «Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» — настільна книга і основний нормативний документ.

Фото автора.

Помер завод від супостата, або Хто зупинив Уладівську цукроварню?

РЕАЛІЇ

На кагатному полі Уладівського цукрозаводу в Літинському районі на Вінниччині дотепер мерзнуть півтори тисячі тонн буряків. А завод працював не більш як... два тижні.

«Наше підприємство пустило під укіс зумисно, щоб дешевше продати», — вважають дехто з робітників Уладівської цукроварні. Її власники категорично заперечують таке припущення. «Навіщо б ми тоді завозили 50 тисяч тонн буряків?.. «На їхню думку, причина зупинки технологічна: підвели... нові котли. Утім, поему «Про смерть заводу», написану місцевим поетом, уже передають з хати в хату. А ще працівники розповідають, що за свій завод навіть службу в церкві замовляли. Все село зійшлося помолитися за врятування годувальника.

Трохи більше тижня працювала торік Уладівська цукроварня. З вищезгаданих 50 тисяч заводчани переробили на цукор дев'ять тисяч тонн сировини. Коли стало зрозуміло, що підприємство уже не подасть гудка, корінці почали вивозити на інші переробні підприємства. Найбільше доправили до села Махаринці Козятинського району. Але там теж були зупинки з технічних причин. Тому «перекидання» сировини розтягнулося в часі. Махаринецький завод варить цукор дотепер. А півтори тисячі тонн корінців ще чекають, поки їх перевезуть на переробку з Уладівки до Махаринців.

«Плакали мої грошки, а з ними й КамАЗ...»

— Можливо, серед цього гною є і мої бурячки, — каже фермер із сусіднього Хмільницького району Віктор Поплавський, дивлячись на те, як перемерзлі корінці вантажать на машину. — Коли тепер розрахується завод, не знаю. Обіцяють уже з нового врожаю. Але ходять чутки, що завод нинішнього року взагалі не працюватиме. Доведеться подавати в суд.

— Плакали, видно, мої грошки, — додає Олександр Недоснований, який також восени завозив на цукрозавод сировину. Хлопець каже, що планував за зароблене розрахуватися за кредит в Ощадбанку. Позичив, щоб купити причіп до КамАЗа. Автомобіль оформив під заставу. Тепер може залишитися без машини, а отже, і без шматка хліба: «Машина мене годувала». Фермер Петро Кравінський, згідно з договором з цукрозаводом, мав би отримати 69 тонн цукру. «Люди, які працювали в мене на буряках, вимагають, щоб розрахувався з ними. Поїхав на базар та й купив за свої гроші цукор, віддав людям, а сам чекаю з моря погоди».

Найбільших втрат зазнав фермер Василь Шакула. Чоловік розповів, що вирошував буряки «як книжка пише», або, як кажуть, за новими технологіями. «Вгativ на гектар майже по сім тисяч гривень. Купив найкраще насіння, вніс усі види добрив, обробив посіви дорогими препаратами проти шкідників...» Із 25 гектарів вийшло 1100 тонн буряків. А в результаті не отримав жодного солодкого кристаліка.

Про можливі проблеми у стосунках із власником фермери почали здогадуватися вже тоді, як той почав вносити зміни в укладені угоди. Цифру виходу цукру, кажуть вони, зменшили аж до восьми відсотків. Володимир Яремчук, крім Уладівки, здавав буряки на Івано-Пільський завод сусідньої Житомирської області. Там з його коренів вихід цукру становив 11,5 відсотка, уточнив співрозмовник, а в Уладівці обіцяли зарахувати лише по вісім відсотків. Найбільше фермери ображені тим, що їх навіть не попередили, щоб надалі не завозили сировину в Уладівку. «Завод уже стояв, а ми все везли й везли буряки... Хіба це по-людськи?»

«Шукали майстрів по всій Україні...»

Що ж сталося на Уладівській цукроварні? Причиною зупинки підприємства, яке в обласній асоціації «Поділляцукор» називають одним із кращих, його головний інженер Олег Олійник вважає технологічну несправність. Каже, що 16 років на заводі, як і всі, вболіває за його долю. Коли декілька років тому цукроварню планували пустити «під ніж», був серед тих, хто відстоював її. Тоді робітники завадили на-

ТЕНДЕНЦІЇ

Житній хліб, котрий традиційно вважався основною їжею для найбідніших, вже давно перетворився на справжній делікатес. Саме таким він є у багатьох країнах об'єднаної Європи. І, як стверджують хлібопекарі, чорний буханець коштує там не менш як чотири євро.

Українські ціни на цей хліб значно скромніші. Але немає жодної впевненості, що такими вони залишатимуться, адже переробники відчують дефіцит житнього борошна. Чому українське жито перетворилось на екзотичний продукт, залишається незрозумілим.

Для Хмельниччини проблема житнього борошна теж одна із найактуальніших. Адже, як свідчить статистика, майже 60 відсотків краян беруть до столу саме цей продукт. Тому було б цілком логічним бачити таке співвідношення і в структурі посівних площ. Але картина інша.

Ще кілька років тому під жито відводили понад 30 тисяч гектарів. А минулорічний урожай збирали тільки з 19 тисяч гектарів. Якщо врахувати, що пшеницю сіяли на більш як двохстах тисячах, зрозуміло, що співвідношення вочевидь не на користь жита. Наслідки довго чекати не довелося. Вже нині хлібопекарні відчують нестачу сировини. По жито кинулись на Полісся і навіть до Білорусі. Як розповів заступник голови облдержадміністрації Володимир Кирилюк, поки що державні житні комори непорожні. Області вдалось отримати із держрезерву десять тисяч тонн жита. Гостроту проблеми це дещо зняло, але не розв'язало її.

Насамперед тому, що пекарні не дуже влаштовує запропонована ціна. Навіть тоді, коли зерно коштувало 1,6 тисячі гривень за тону, воно було доступним аж ніяк не всім переробникам. Тепер же, подекують, ціна доходить і до 1,8 тисячі гривень, а якщо буде навесні, коли запаси закінчаться, важко передбачити. Зрозуміло, втримати вартість буханця чорного на теперішньому рівні непросто. Тим паче, якщо врахувати, що і тепер його рентабельність становить буквально кілька відсотків.

Розкрити загадку житнього дефіциту спробували разом із співробітниками обласного управління сільгосппроду. Але й там лише руками розводять: відповіді на запитання, чому жито опинилось у хліборобських пашинках, не знайдено. Натомість пригадують, що був наказ міністерства, котрий зобов'язував збільшити житні посіви. Однак виконати його так і не вдалось. Жоден чиновник тепер не може наказати товаровиробнику, чого і скільки тому сіяти. А просто до дружніх порад прислухаються дедалі менше. Кажуть, усе вирішує ринок і ціни на ньому.

Але і тут не все зрозуміло. Теперішня ціна на жито — одна з найвигодніших на зерновому ринку. Ще трохи — і вже дотягне до ріпакової, котра вважається ледь не лідером. Але чому практично за тих же затратах ріпак б'є всі рекорди, а жито перетворюється на аутсайдера, залишається загадкою.

Пригадую розмову із керівником одного із потужних господарств області із Полонського району. Тут сіють все і багато, намагаючись отримувати вигоду від кожного гектара. А от жита у цьому переліку немає, хоча у цьому північному, вже поліському районі, здавалось б, всі умови для цього. На моє шире здивування, чому, так само щиро відповідають: ніхто його не замовляв. От якби був укладений договір ще з осені — жодних питань. А сіяти на свій страх і ризик господарство просто не хоче.

Одне із фермерських господарств цього самого району все-таки збило восени житній урожай. Та великого зиску з цього, на жаль, так і не мало. Планували залишити зерно на насіння. Але цього не зробили, бо коштів не вистачало, чекати, доки жито подорожчає, було ніколи,

отож і віддали його за мінімальними цінами.

З подібними проблемами стикаються й інші господарства, коли змушені працювати просто з коліс. Грошовий дефіцит змушує продавати зібраний урожай практично відразу. У вигрaші залишається той, хто зуміє його скупити і притримати. Тоді всі прибутки йдуть саме йому. Але при цьому страждають і товаровиробник, і споживач, котрий змушений платити по максимуму.

Агрономи вважають жито культурою не надто складною і вибагливою. Кажуть, любить холодніший клімат і поліські ґрунти. Цього і на Хмельниччині, і в країні вистачає. А от жито продовжує залишатись у дефіциті. Хаотичні кроки на шляху подолання цієї проблеми результатів не дають. Восени в краї дещо збільшились житні посіви. Під культуру відведено 23 тисячі гектарів. Але й цього надто мало, щоб забезпечити свою хлібопекарську промисловість такою сировиною.

Найбільшою перепоною аграрії вважають відсутність порядку на зерновому ринку. Робота на свій страх, лише за особистими домовленостями, залишається основним регулюючим і планують чинником. Звідси — і постійні перекоси. Сьогодні захоплення тією чи іншою найвигоднішою культу-

рою починає даватися взнаки через кілька років, коли інша практично зникає з полів. А відновлювати колишні обсяги виявляється дуже складно. Жито добре ілюструє таку ситуацію. Кілька останніх років ті, хто і хотів би його посіяти, не зробили це ще й через те, що постійно не вистачає насіння. А коли воно і є, то ціна залишається недоступною. Отож чекати житнього прориву навряд чи можна.

Щоправда, змінити ситуацію намагаються самі хлібопекарі. Компанія «СТІОМІ-Холдинг», котра є одним із найбільших хлібопекарних підприємств області, планує нинішнього року значно збільшити житні посіви. Причому сіяти збираються найновіші сорти із нечуваною досі врожайністю. У ці плани можна повірити, враховуючи те, що компанія є не тільки переробником, а й потужним сільгоспвиробником. Але якщо намірам і вдасться здійснитись, то житнє борошно із цього врожаю буде змелене не менш як за рік. Прогнози ж до того часу залишаються маловісними.

Можна не сумніватись, житній хліб не щезне з наших прилавків. Але гарантувати стабільність цін на нього навряд чи хто візьметься.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ГОЛОДНІ МАМА, ГОЛОДНІ ТАТО...

мірам знищити свого годувальника. Після того, за словами головного інженера, власники навіть взяли за реконструкцію. Саме реконструкція, хоч як дивно це звучить, стала палицею в колесо виробничого циклу. Перед початком минулого виробничого сезону на заводі замінили парові котли. Раніше вони працювали на мазуті. Цей вид палива став дорогим, тому вирішили встановити котли на твердому паливі. Завезли неякісне вугілля і ро-

бота не пішла, стверджує головний інженер. Дві-три години попрацюють, а тоді падає тиск і припиняється виробництво технологічної пари. А без неї цукру не зварити. Мучилися-мучилися, та й стали.

— Нам співають, що майстрів шукали по всій Україні, але так і не знайшли, — висловлюють своє невдоволення фермери, з якими погоджуються робітники заводу, котрі опинилися без роботи. — Але ж це все байки. Є ті, хто виготовив ці кот-

ли. Хай би через суд з них стягнули гроші за збитки. Якщо причина в якості вугілля, теж можна знайти крайнього. Собака в іншому заритий. Не вдалося один раз порізати завод, то хочуть спробувати вдруге. Кажуть, котли винні, а з котлів що взяти?.. Якби це за Сталіна, то скоро б вивели на чисту воду. А тут викинули людей на вулицю, і нікому ніякого діла.

Точка зору

Микола Береговий, виконавчий директор Вінницької обласної асоціації «Поділлячукор»:

— Уладівський завод єдиний в області, а може, і в державі, де встановили минулого літа котли на твердому паливі. Власники вважали, що це здешевить виробництво технологічної пари. Роботи проводила одна з фірм із Луганська, як мені відомо. Багато зроблено, нема що казати. Обладнано механізовану подачу вугілля, так само механізовано вибираються відпрацьовані шлаки. А почали працювати — параметри тиску не витримуються. Знаю, що шукали спеціалістів по всій Україні. Врешті-решт, завод таки зупинили. Чому ще досі не перевезли заготовлену сировину на іншу цукроварню, не могу сказати, власник заводу з нами свої дії не узгоджує. Знаю, що Уладівка до переробки буряків була готова. А ось уже на нинішній рік власники не планують розпочинати виробництво. Мабуть, у них є інші наміри. Нібито вивчають питання перепрофілювання виробництва. Конкретно зі мною, виконавчим директором, вони їх не обговорювали, тому достеменно щось повідомити не могу.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

БЕЗРОБІТТЯ

На одне робоче місце претендують понад 300 осіб

Рівень безробіття в окремих районах Тернопільщини зашкалює. Судить самі: в Гусятинському районі на одне вільне робоче місце претендують 269 осіб, Кременецькому — 270, Козівському — 289, Борщівському — 313. Попри те, що ситуація на місцевому ринку зайнятості останнім часом дещо поліпшилася, рівень сільського безробіття невпинно зростає. На обліку в обласній службі зайнятості перебуває майже 21 тисяча безробітних селян. Тернопільські села і так практично обезлюдніли: на заробітках нині — майже п'ята частина населення області. Якби не це, то рівень безробіття був би набагато вищим.

Оскільки сільські шукачі роботи нерідко не мають професії, місцеві центри зайнятості організовують для них професійне навчання. Торік із п'яти тисяч тих, хто пройшов навчання, 80 відсотків вдалося забезпечити працею. Свою справу завдяки одноразовій виплаті з безробіття започаткували 470 мешканців сіл. До підготовки кадрів для села підключили навчальні заклади. Зокрема, з ініціативи служби зайнятості навчально-практичний центр створено при Борщівському аграрному коледжі, де на сучасній техніці підготовлено 125 трактористів-машиністів. Уже два роки навчає робітників фермерського господарства Зборівський технічний коледж.

Однак гостроту проблеми сільського безробіття лише зусиллями служби зайнятості навіть у тісній співпраці з місцевою владою не зняти. Чимало проблем треба вирішувати на законодавчому рівні, вважає директор обласного центру зайнятості Борис Довжук. Скажімо, власники земельних паїв, які володіють засобами для отримання прибутку, набувають статусу безробітного, користуються соціальними виплатами як малозабезпечені сім'ї. Таких в області на початку року було 8 тисяч, майже половина з них передали свої паї в оренду.

З другого боку, в селах області в приватній власності понад 12 тисяч тракторів, 4,5 тисячі вантажних машин, але їх власники, які надають послуги односельцям, не зареєстровані приватними підприємцями. У Польщі, якщо господар володіє двома гектарами землі, він не може набувати статусу безробітного.

Звичайно, є й друга «сторона медалі». Хто сьогодні погодиться працювати за 300 гривень у місяць? А саме за таку зарплату трудяться селяни в деяких сільгосппідприємствах Бучацького і Шумського районів. Загалом середньомісячна зарплата в галузях економіки області в 1,4 разу менша, ніж в середньому в Україні, а в сільському господарстві — в 1,6 разу менша її середньообласного рівня. Немає сумніву, що тут дається взнаки «тінь», яку ніхто не поспішає викорінювати. На думку учасників семінару, на якому обговорювали проблеми сільського безробіття на Тернопільщині, зі вступом до СОТ вони ще загостряться. Вже сьогодні на землі Тернопільщини приходить великий бізнес з прогресивною технікою і технологіями, з яким не можуть конкурувати дрібні власники землі, й де кількість робочих місць мінімальна. Невпинно зменшуються посіви цукрових буряків, де також було зайнято чимало селян. Лише через це торік вони недоотримали 100 мільйонів гривень, а з «приходом» тростинного цукру можливості заробити «на буряках» ще зменшаться. Загострюються демографічна ситуація: вже є школи, де в початкових класах по одному—два учні. Таке враження, що тернопільських селян інтенсивно витісняють з рідної землі. То чи варто дивуватися, що кращої долі вони шукають за морями-океанами?

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Майже півмільйона громадян України у минулому році отримали банківські позики під застави майна (**Укрінформ**)

Рівень безробіття в Маріуполі Донецької області становить 0,4 відсотка (**Укрінформ**)

ВІСТІ З ХЕРСОНЩИНИ

Хорошому вчителю не гріх і доплатити

Для підтримки та заохочення кращих педагогічних кадрів Херсонська обласна державна адміністрація заснувала щорічну одноразову стипендію. Її розмір становитиме 5 тисяч гривень. Стипендіатів визначатимуть у п'яти номінаціях: дошкільна освіта, шкільна, позашкільна, професійно-технічна та вища. Усього присуджуватимуть п'ять стипендій. Результати змагань розглянуть після вчительських конкурсів, що нині завершуються на районному рівні.

Офіцери обкрадають солдатів?

Майже чотириста тисяч гривень — таку суму нестачі коштів виявили ревізори КРУ, перевіряючи фінансові справи однієї з розташованих в області військових частин. Те, що з'ясувалося під час ревізії, вразило контролерів. Так, під час перевірки виплат фінансової допомоги з'ясувалося, що невідомо куди поділися 309 тисяч гривень — у військовій частині відсутні відомості, які підтверджували б факт отримання коштів військовослужбовцями. До того ж у багатьох бухгалтерських документах ревізори помітили істотні розбіжності. Нещільним визнано й використання 50 тисяч гривень державних грошей. А в касі частини не виявилися готівки в сумі майже 81 тисячі гривень. Матеріали ревізії передано до військової прокуратури та СБУ області — там розбиратимуться, куди поділися державні гроші.

Гуляють чиновники на кошти громади

100 тисяч гривень незаконних та 53 тисячі нецільових витрат — такі цифри оприлюднило обласне КРУ, перевіряючи бухгалтерію Херсонської міської ради. Зокрема, зафіксовано надмірну виплату премій заступникам міського голови в сумі понад 25 тисяч гривень та матеріальної допомоги на оздоровлення і вирішення соціально-побутових питань на суму майже 37 тисяч гривень. Надмір грошей отримали окремі чиновники і під час відпустки. Крім того, контрольні обміри виконаних ремонтних робіт довели: підрядна організація отримала зайві бюджетні кошти в сумі понад 1,6 тисячі гривень. А витрати на комунальні послуги та охорону приміщень двох орендарів, що квартирують у міськвиконкомі, покрито за рахунок казни. Матеріали ревізії передано правоохоронним органам.

Генічеський морський порт зможе приймати великотоннажні судна

Для цього підприємство планує істотно поглибити фарватер. Відповідні заходи вже розроблено й погоджено з місцевою владою. Тим часом знайдено й доцільне застосування піску, що добуватимуть з дна моря. Він піде на рекультивацию земель Арабатської стрілки, чого давно потребує ця улюблена відпочивальниками оздоровча зона. Тут є всі сприятливі умови для санаторно-курортного лікування, але територія потребує, за розрахунками спеціалістів, близько 10 мільйонів кубометрів піску для відтворення ландшафту на місцях численних колишніх піщаних кар'єрів.

Алла БРУСИЛОВА.

Олександр Кіхтенко: «Національна гвардія не буде кишеньковою!»

«А хтось у цьому сумнівається?» — резонно запитає патріот

ЕКСКЛЮЗИВ

Уявіть собі, так. Нацгвардія для окремих політиків стала каменем спотикання. Її вони вже бачать... у кишені Президента. «Чи є для цього підстави?» — запитав я в командувача Внутрішніх військ України генерал-полковника Олександра Кіхтенка.

— Чесно кажучи, мені не зрозумілі штучно створені побоювання щодо ефемерної небезпеки, яка може виходити від Національної гвардії. Мало того, я не можу пояснити висловлювання, наприклад, одного з керівників колишньої Національної гвардії.

У 1991 році її виникнення мало об'єктивний характер. НГ була створена на основі міліцейських частин і частин оперативного підпорядкування внутрішніх військ. Виконавши свою історичну місію, НГ практично в повному складі знову увійшла до складу внутрішніх військ. Дотепер у нас проходять службу колишні гвардійці.

Сьогоднішня Національна гвардія схожа з колишньою лише за назвою. Було вирішено, що виходячи з тих завдань, які виконують внутрішні війська, а також з урахуванням досвіду діяльності аналогічних структур у європейських країнах, більш прийнятною буде саме ця назва. А загалом ідеться про реформування внутрішніх військ, необхідність якого назріла давно, і сьогодні ми гостро потребуємо відповідного законодавчого поля. Наприклад, Закон про внутрішні війська МВС України було прийнято 1992 року, а Конституцію України — 1996-го. Тож стає зрозумілим, що нормативно-правову базу майбутньої НГ слід привести у відповідність з нині чинним законодавством.

Торік Президент направив законопроект про НГ у парламент. У його розробці брали участь Головне управління внутрішніх військ, МВС, секретаріат глави держави. Така зацікавленість і скрупульозна робота над законопроектом переконали, на мій погляд, довели, що прийняття закону про Національну гвардію — веління часу, а не чиясь примха.

Так, після перепідпорядкування Внутрішніх військ Президенту минулого року виникла певна правова колізія, для вирішення якої й потрібно систематизувати всі чинні нині нормативні акти, визначивши місце, роль, призначення формування.

— Олександр Тимофійовичу, Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки й оборони розглянув законопроект і не рекомендував парламенту на обговорення і прийняття в першому читанні. Які аргументи депутатів?

— На першому засіданні комітету Головному науково-експертному управлінню ВР було рекомендовано вивчити документ з наступним отриманням експертної оцінки. На другому засіданні, попри рекомендації Головного науково-експертного управління

ВР про прийняття закону в першому читанні з подальшим доопрацюванням, комітетом, на жаль, було прийнято рішення відхилити закон без серйозних на те аргументів.

Основним питанням, яке непокоїло членів комітету, було питання щодо керівництва НГ з боку Президента України. Хоча в самому законопроекті чітко сказано, що саме командувач здійснює безпосереднє керівництво НГ, відповідає за рівень боєздатності військовослужбовців, за виконання ними поставлених завдань. А призначає і звільняє з посади командувача Президент. І така ситуація виправдана досвідом діяльності подібних формувань в інших країнах, де гвардійці, карабінери, жандарми — оплот внутрішнього спокою і безпеки.

Наступна обставина, що викликає подив, — сумнів з боку членів комітету, чи є НГ військовим формуванням. Ну як можна ставити таке запитання, якщо службу в НГ будуть нести військовослужбовці, котрі призиваються через військкомати. Вони як тепер, так і в майбутньому проходитимуть багаторічну систему вишколу. На них покладено завдання, котрі можуть виконувати тільки військовослужбовці із застосуванням зброї і спецзасобів. Крім того, якщо дивитися глибше, то в чинній нормативно-правовій базі визначено участь як сьогоднішніх внутрішніх військ, так і майбутньої НГ у період надзвичайної ситуації та у воєнний час. У разі воєнного часу ми беремо під охорону близько 700 особливо важливих стратегічних об'єктів. Відповідно до чинного законодавства ми беремо найактивнішу участь у територіальній обороні країни.

Вірю, законопроект після глибокого й об'єктивного вивчення та обговорення буде винесено на сесію парламенту й ухвалено.

— А чим він відрізняється від чинного закону про Внутрішні війська? Як використовуватиметься НГ?

— Відмінність полягає у двох принципових положеннях: більш конкретизовано статті про участь наших підрозділів у боротьбі з тероризмом і про дії НГ у разі масових заворушень. У решті завдання Нацгвардії будуть такі самі, що й у наявних Внутрішніх військ. Тобто, як і раніше, ми будемо охороняти важливі державні об'єкти — атомні станції, науково-дослідні інститути, ядерні вантажі, дипломатичні представниц-

тва, посольства; здійснювати конвой підсудних і затриманих; брати участь в охороні громадського порядку. Сьогодні Внутрішні війська гідно виконують ці функції.

— Скажіть, а за яких обставин було вчинено вбивство підсудного Курочкина?

— Ви знаєте, до заходів щодо забезпечення охорони підсудного Курочкина в районному суді ми не маємо жодного стосунку. Крім того, він не мав статусу особливо небезпечного злочинця. Відповідні підрозділи внутрішніх військ здійснюють охорону підсудних, які проходять за статтями Кримінального кодексу за скоєння особливо небезпечних злочинів. Ми несемо службу під час судових процесів у Верховному Суді України, в обласних, апеляційних судах, а також у всіх кримінальних справах і апеляціях стосовно осіб, засуджених до довічного ув'язнення. У нас досить тверда система організації служби, вироблена багаторічним досвідом. Завдання зберегти життя військовослужбовців і підсудних, яких вони охороняють.

— Олександр Тимофійовичу, сьогодні поширюються «страшилки» про нечувану бойову міць ВВ, а отже, майбутньої Нацгвардії...

— Війська справді оперативні, мобільні й сильні, але не технікою, а професіоналами, котрі підтвердили свою майстерність не один раз, і не тільки в Україні. Міф про те, що в нас є артилерійські системи, ударні літаки, вертольоти, танки, просто не відповідає дійсності. У внутрішніх військ на озброєнні — легка бронетехніка, стрільська зброя і спецзасоби.

За великим рахунком, проблему щодо НГ створено тими, кому вигідно лякати нею співгромадян: мовляв, озброєних бійців використовуватимуть проти демократії. Нісенітниця. Ще раз хочу підкреслити, що НГ може бути використана тільки в рамках Конституції, Закону України про Національну гвардію і відповідної нормативно-правової бази. Власне, ми довели це в 2005-му і в травні 2007-го, коли міністр хотів догодити деяким політичним силам, ігноруючи волю Президента.

Зазначте, відповідно до законодавства, наші дії будуть підконтрольні як Верховному Головному командувачеві, так і парламенту. Питається, чого бояться народні обранці?

— Президент ставить завдання прискорити перехід військовослужбовців на контрактну службу. Прикордонники вже перейшли на неї. Наскільки ви готові?

— Треба сказати, що в нас є досвід переходу на контрактну службу. У внутрішніх військах є військові підрозділи, в яких з самого початку їх існування служба здійснюється суто на контрактній основі. Я кажу про бригаду внутрішніх військ з охорони дипломатичних представництв і консульських установ, про військові частини з охорони особливо важливих об'єктів, у тому числі й атомних електростанцій. Усі проблеми, пов'язані з контрактною службою, нам знайомі. Безумовно, для повного переходу на контракт необхідно вирішити комплекс питань щодо фінансового і матеріально-технічного забезпечення.

— Думаю, Олександр Тимофійовичу, Євро-2012 ваші війська зустрінуть у статусі Національної гвардії. Їй забезпечувати, в основному, правопорядок під час чемпіонату. Впорастеся?

— Ми з великою відповідальністю ставимося до майбутнього заходу. Нещодавно я провів серію зустрічей з колегами із Німеччини. Їхній досвід забезпечення охорони громадського порядку в такому заході, практичні поради та інформація для нас надзвичайно цінні. В проведенні подібних заходів уже є певні закономірності й щодо переміщення фанів у тому числі. Ми припускаємо, на ігри захочуть потрапити 10—12 тисяч «войовничих уболівальників». Якщо навіть третина відіслється на кордоні — тисячі з них можуть істотно поспувати нерви законослухняних громадян і зіпсувати спортивне свято. Наше завдання цього не допустити, знову-таки, використовуючи багаторічний досвід охорони громадського порядку під час подібних заходів. До того ж діятимемо, гарантую, строго в рамках українського законодавства, дотримуючись прав людини.

— Як ви ставитеся до вступу України в НАТО?

— Бачте-но, НАТО не є благодійною організацією. Безумовно, вступ до Альянсу вигідний у цілому як країні, так і збройним силам. Але для того, щоб відповідати стандартам НАТО, треба виконати комплекс заходів, а для цього знадобиться не один рік. Остаточне рішення про вступ у блок, безумовно, приймається в результаті волевиявлення народу.

— Яка позиція керівництва МВС України, готового взяти під своє крило пожежників, прикордонників та ін., щодо створення Нацгвардії?

— Юрій Луценко знає наші можливості й цілком довіряє ВВ. Війська не раз показали себе у всіх регіонах країни, беручи участь в охороні громадського порядку. Міністр розуміє, що НГ виконуватиме багатofункціональні обов'язки, у тому числі завдання МВС. У тому числі, підкреслюю, а не тільки. Тому співпрацюватимемо на рівноправній основі, як і з іншими зацікавленими відомствами.

— Дякую за інтерв'ю, Олександр Тимофійовичу.

Іван ІЛІЯШ.

На знімку: Верховний Головнокомандувач командувачеві: «Усе буде гаразд».

Фото прес-служби внутрішніх військ.

Негоже вимагати собі похвалу...

ЛИСТИ МІСЯЦЯ

Листи, що надходять від наших дописувачів, різні: про пенсію, про голодомор, про роботу уряду та парламенту і... про газету. Про те, якою вона має бути, що треба робити, щоб стала ще цікавішою і доступною кожному бажаючому. Деякі з них ми друкуємо під рубрикою «Я вам пишу...». Такі листи дуже важливі, зауваження і пропозиції розглядаються на редакційних колегіях і, по мірі можливості, виконуються. Ми зацікавлені в тому, щоб з нами залишалися наші постійні шанувальники і долучалися нові.

Особливо за «Голос України» вболівають ті, хто передплачує і читає його з першого номера. І в листах вони пишуть — наша газета. Так і є, адже газета, як і Україна в цілому і кожен з нас, зокрема, пережила роки становлення, набиралася сили. Ми вдячні всім нашим постійним передплатникам і читачам за підтримку, за вірність газеті.

Ось читачка з Івано-Франківської області, яка побажала, щоб не вказували її прізвища, пише, що «довелося економити на хлібі і на олії, але «Голос України» передплатила на весь рік. Радіо мовчить уже два роки, а в газеті є всі новини, — значна жінка. — Та й розлучатися не хотілося, з усіма зріднилася, я вас бачила колись в газеті, видно з фотографій, що ви добрі люди. Приїжджайте до мене в гості, буду рада вам, як рідним». Описала жінка і проблеми та біди села, але, незважаючи ні на що,

сподівається, як і всі ми, що невдовзі заживемо краще — оптимістично закінчує вона свого листа.

Тепло відгукується про наше видання й читачка із Східного регіону, для якої «Голос України» є і цікавим співрозмовником, і джерелом інформації, і навіть учителем української мови. «Не можу розлучитися з газетою, хоч мені вже 85 років, — пише Катерина Тристан із селища Комиш-Зоря Куйбишевського району Запорізької області. — Я всім цікавлюся, що відбувається у світі, і саме з «Голосу України» дізнаюся про все докладно. Дякую за справедливую інформацію. Пишу вам російською, але газету передплачую рідною мовою, українською. Вибачте за помилки, адже перелаштуватися відразу не так просто, це процес поступовий...»

А Павло Логінов із Світловодська Кіровоградської області проти-лежної думки: «Особливо хвалити «Голос України», як це вже стало традицією, не буду, але скажу, що газету ціную і поважаю, в протитивному разі не передплачував би її п'ятнадцять років. Хоч у мене і є деякі претензії до колективу. Негоже парламентській газеті вимагати собі похвалу. Редакції, до речі, перед передплатною кампанією поводяться, як кандидати в депутати. Обіцяють золоті гори, а після

передплати стають, як вулиця з одностороннім рухом, тобто, читач пише, а редакція мовчить».

Ось тут я не згодна з Павлом Костянтиновичем. «Голос України» — чи не єдине видання, яке працює з листами читачів: готує матеріали «За листом читача», проводить «Журналістське розслідування». Відправляє листи в міністерства та інші державні установи на реагування. Та навіть сторінка «Діалог» народилася завдяки зливим запитань читачів. Окрім цього, в кожному обласному центрі «Голос України» має власних кореспондентів. Але й ви, шановні читачі, маєте розуміти, що газета, втручаючись, лише допомагає вирішити, а не вирішує... У Івана Коропа з селища Солоніцівка Дергачівського району Харківської області теж є претензії до «Голосу України». «Я передплатник з самого початку виходу газети, — пише Іван Федосійович. — Давно збирався вам написати і нарешті наважився. З ро-

ку в рік ціна на ваше видання зростає, зважає, що в таких передплатників, як я, значна частина коштів витрачається на ліки та комунальні послуги. А газета Верховної Ради України має бути в кожному домі. Та, на жаль, це не так. Я поцікавився у нашого листоноші, скільки примірників надходить на наше поштове відділення. Відповідь мене вразила: газету отримують... я та шкільна бібліотека. А я задоволений своїм вибором,

газета настроєна по-бойовому, всі публікації відповідають сьогоденню, за що вам щиро дякую!»

Ну що тут скажеш! На жаль, і колектив редакції теж відчуває підвищення цін. Ціни зростають на папір, який редакція закуповує для газети, на послуги, що редакція отримує при друкуванні номерів, на доставку газети до читача, що не завжди є вчасною... І це теж підтверджують наші читачі.

«За 15 років мені вперше не захотілося передплачувати «Голос України» на 2008 рік, — пише Григорій Дей з Устивиці Полтавської області. — У вересні газету отримувала нерегулярно, я пов'язував це з виборами. Після виборів стало ще гірше: мені приносили її то російською, то українською мовою. В жовтні видання приходило дивно: спочатку номер за 10 число, а потім — за 7, 13, 17, 20 листопада газети взагалі не було. По телевізору і радіо реклама набридла, лише газету можна спокійно почитати. Хто мені відшкодує моральні збитки?»

Шановний Григорію Володимировичу! Вашого листа ми переслали в «Укрпошту», ви отримаєте відповідь, з якої причини відбувся такий збій у доставці «Голосу України».

Ось такі листи надійшли з поштою. І хоч «негоже парламентській газеті вимагати собі похвалу», але подяки на адресу редакції надходять частіше, ніж листи з образою. В іншому разі тираж газети не становив би 161 тисячу примірників щодня.

Наостанок хіба ще додаю, що до кожного номера докладають зусиль близько півтори сотні працівників редакції. А якщо врахувати друк та доставку — то який ще більший колектив, який працює над тим, щоб читачі отримали черговий номер «Голосу України». І, вірю, що кожен намагається виконувати свою роботу і добросовісно, і доброякісно.

А для журналістів найбільше щастя — доносити до вас, шановні читачі, тільки добрі новини.

Марія ДАВИДЕНКО,
завідувачка відділу соціальних питань та листів.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Диявол ховається в дрібницях

ПОЛЕМІЧНІ НОТАТКИ

Осінь 1983 року. На вулиці дощ. В аудиторії №38 Кіровоградського педінституту студенти розставили свої парасольки. Одна з них, як на ті часи дуже «крута» (вона належала синові великого начальника), опинилась просто над професорською кафедрою.

Заходить наш улюблений викладач В. Коржавін, дивиться на цей «натюрморт» і каже: «Характер людини пізнається по дрібницях. Той, хто повісив тут цю парасольку, в житті не пропаде!»

Не тільки характер людини, а й справжню сутність педагогічної системи можна простежити за, здавалося б, дрібними деталями.

Під час професійних візитів за кордон я передусім звертав увагу на несерйозні «дрібниці». Наприклад, у Швеції традиційна оцінка «два» розшифровується як «ще не задовільно», а «двієчників» тут називають «дітьми з прихованим потенціалом». Можна не сумніватись: гуманістична філософія освіти притаманна переважній більшості шведських педагогів.

Якщо в американській початковій школі директор каже гостям: «Вибачте, йдуть діти!», і ми (а не вони) зупиняємось, щоб пропустити першими учнів на урок фізкультури, не має сумніву в дитиноцентрованому характері цього навчального закладу.

Якщо японське міністерство освіти ставить завдання «підсилювати у дітей смак до життя», є надія на те, що в цій країні відбувається реальна гуманізація шкільництва.

Якщо ізраїльські педагоги усвідомлюють, що слід насамперед «будувати школу для миру і любові», переконаний, — на Святій землі зроблять усе можливе для душевного комфорту школярів.

Зайве доводити, що фраза «допомогти учням з прихованим потенціалом», яку використовують наші західні колеги, звучить значно дитиноцентрованіше, гуманістичніше, ніж типові для нашої пострадянської педагогіки фрази про «допомогу відстаючим» чи «роботу з невстигаючими учнями».

Зарубіжні школи треба не тільки побачити, а й відчути. Передусім відчуття на емоційному рівні різницю між їхніми і нашими освітніми реаліями. Наприклад, помітити те, що будь-яка американська вчителька, коли бачить у своїй школі «чужих» людей, як правило, широко усміхається. А наша?

Звичайно, коли ми ведемо мову про школу взагалі і про зарубіжну, зокрема, неприйнятний біполярний підхід. В освіті часто надзвичайно важко однозначно визначити, «что такое хорошо, что такое плохо». Тож, окрім «чорного» і «білого», треба уміти бачити увесь спектр шкільної палітри. Для початку принаймні слід хоча б навчитися не казати на біле — чорне. Надзвичайно

важко визначити, що є нормою в школі ХХІ століття, адже сьогодні певні відхилення стають правилом нової педагогіки. Наприклад, навряд чи хтось нині заперечує важливість реалізації такого завдання школи, як розвиток критичного мислення. У мої ж шкільні роки «провокаційні запитання» на кшталт запитань про голодомор, «бандерівців» чи про польську «Солідарність» викликали у вчителів нервовий зрив. Та і в педінституті була істерична реакція на моє запитання на семінарі з наукового комунізму: чому ми, всупереч Гельсінкським угодам, які передбачають вільний обмін інформацією, глушимо західні радіоголоси? Наш викладач не знайшов нічого кращого, як прокричати: «Советский человек не должен задавать таких вопросов!» В Україні 2007 такі запитання лише тішать, сподіваюсь, вчителя.

Якось моя донька Яна прибігла надто збуджена. Виявилось, у школі вирішили «закріпити» за кожним добре встигаючим першокласником відстаючого старшокласника. Влаштували шоу, під час якого не тільки публічно «відчитали» майже «дядьків, які досі не вивчили таблиці множення», а й виставили їх на сцену, де вже стояла в ролі «шефів» малеча... Одне слово, повеселились на славу. Ніхто тільки так і не усвідомив міри публічного приниження, якому піддалися діти. Ніхто так і не збагнув «виховного» впливу, який був справлений на першокласників, які стали співучасниками акту публічної розправи над «невдахками». У нормальній країні це призвело б до скандалу, відставок та судових позовів. У нас же тоді (це був 1990 рік) усе зійшло з рук.

Для того, щоб спекатись більшості, як би це м'якше сказати, «нюансів» шкільної освіти, які нам дістались у спадщину, не потрібні гроші. Потрібне лише розуміння того, що, наприклад, замість напису «Режим роботи бібліотеки...» значно кращий вигляд мала б вивіска «Ласкаво запрошуємо до бібліотеки з ... до...». До речі, освітній дизайн ніде у світі не розглядають як неістотну «дрібницю». Може, тому «за бугром» не побачиш коридорів, пофарбованих у ядуcho зелений колір.

Зате там, скажімо, можуть подбати про те, щоб навіть двері кабінетів допомагали опануванню географії (замість номерів можуть намалювати річки чи повісити карту Ізраїлю).

«Диявол» тоталітарної педагогіки дійсно ховається у деталях. У продивити гімназії ви можете побувати на чудових відкритих уроках і позаурочних заходах (це ще одне слово, від якого варто відмовитись), але попри те, що там взимку в класах може бути холодно, дітей все одно змусять бути у формі і у змінному взутті. Тож тітки на задніх партах сидітимуть у шубах, а дітки синітимуть від холоду у біленьких сорочечках, показуючи цим тіткам чергове зразково-показушне шоу. Усе буде красиво, і ніхто не замислиться над тим, що наступного дня півкласу не прийде до школи.

Ніде за кордоном я не бачив, щоб діти дружно вставали і хором зятагували «До-бри-и-и-и-й де-е-е-нь» в момент появи на порозі дорослих.

Не можу собі уявити, що в якійсь країні можуть не випустити дитину в туалет чи не дозволити під час уроку попити води... Можу розповісти не одну історію з нашої педагогічної реальності,

яка ілюструє цинізм, жорстокість і недолугість доморощених горе-педагогів...

На жаль, так буде, поки ми не забезпечимо послідовний перехід до психозберігаючих технологій викладання і цим, нарешті, реально забезпечимо право дитини на захист від фізичного і психологічного насильства у школі і вдома. Недарма ж ліворадикальний критик школи Іван Ілліч наголошував: «Шкільні вчителі і священники — єдині серед професіоналів, хто відчуває за собою право встромляти носа в особисті справи своїх клієнтів і водночас проповідувати недоторканність особи перед аудиторією, яка не сміє поворухнутися».

У шкільній освіті «дрібниць» немає і не може бути. Проблема в тому, що директор школи часто зосереджується лише на розв'язанні загальних проблем, а до «дрібниць», з якими ледь не щодня стикаються діти та їхні батьки і які часто доходять до педагогічного абсурду, у нього не доходять руки. Потім він щиро не розуміє, чому учні не люблять школу, в якій всі ніби «віддають серце дітям».

Проблема і в тому, що наш ментор досі прагне добитись від учнів «глибоких і міцних знань» причому «любовою ценою».

До того ж загальний рівень педагогічної культури залишається таким, що до омріяної Василя Сухомлинським «школи радості» нам, «як до Києва»...

Запитайте у колег, коли вони останній раз «для душі» читали книгу з педагогіки чи психології сучасних українських чи зарубіжних авторів...

Віктор ГРОМОВИЙ,
голова Координаційної ради Асоціації лідерів освіти України, заслужений учитель України. Кіровоград.

Ніхто тільки так і не усвідомив міри публічного приниження, якому піддалися діти

У НОМЕР

► ЛУГАНСЬК
Боржники за воду розплачуються майном

Компанія «Луганськвода» подала в суд понад 9 тисяч позовних заяв проти злісних неплатників за послуги водопостачання. Виконавці вже почали діяти за судовим приписом. Вони конфіскують майно тих, хто відмовляється погашати свої борги. Конфіскація буде оцінено і продано, борг повернуто «Луганськводі», а різницю одержать неплатники. Для погашення заборгованості в повному обсязі встановлено строк у 7 днів. Борг за послуги водопостачання перевищив 13 мільйонів гривень. Найбільше його нагромадили мешканці Артемівського району — майже 4,5 мільйона.

Алла АНТИПОВА.

► ХЕРСОН
Податківець підробив диплом

Заступник начальника обласної податкової служби Херсонщини Олександр Ф. влаштувався на роботу з фальшивим дипломом. Такого висновку дійшли співробітники управління боротьби з корупцією в податкових органах. Як зазначив керівник служби Віктор Серебрянський, певні обставини змусили їх провести перевірку походження в податківця диплома Полтавського національного технічного університету. З'ясувалося, що зазначеного року такий студент не значився. Більше того, у вузі навіть не навчають за одержаною ним спеціальністю.

Алла БРУСИЛОВА.

► ТЕРНОПІЛЬ
Найталановитішим — стипендії Романа Яремчука

У корпорації світлотехнічних підприємств «Ватра», що в Тернополі, вирішили увічнити пам'ять свого президента, академіка Романа Яремчука, котрого не стало наприкінці минулого року. Роман Яремчук був управлінцем високого класу, науковцем, інтелектуалом, зумів зберегти «Ватру» у важкі для неї часи, і нині вона успішно розвивається. Тому стипендія його імені — гідна нагорода майбутнім інженерам. Найталановитіших визначатиме вчена рада Тернопільського технічного університету імені Івана Пулюя, узгоджуючи імена претендентів з керівниками корпорації. На думку ректора Петра Яснія, це потужний стимул для навчання. Таких стипендій залежно від профілю може бути 10—12. кожна — по 600 гривень. Отримуватимуть її ті, хто навчається на трьох останніх курсах. 300 гривень студенти отримуватимуть на руки, 300 — кластимуть їм на депозит. Обов'язкова умова — проходити літню практику на підприємствах «Ватри»: у цехах, біля кульманів, комп'ютерів. Таким чином корпорація сподівається задовольнити потребу у грамотних фахівцях, що стає все гострішою. Три премії розміром десять, сім і п'ять тисяч гривень уже встановлено для інженерно-технічних працівників «Ватри», які відзначилися протягом року новими ідеями та нестандартними рішеннями.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ДОЛІ

Сорокатрирічний Сергій Маценко із села Кобиляки, що у Звенигородському районі, вважає, що в нього з'явився другий день народження відтоді, як йому пересадили донорське серце

Операцію тричі переносили

Сільське життя в Кобиляках — як на долоні. Мешкає тут всього 520 жителів. І кожен скаже про родину Валентини та Сергія Маценків найкращі слова. Обое вони закінчили середні навчальні сільськогосподарські заклади, сумлінно працювали в колгоспі. Сергій — агрономом-хіміком, а Валентина — бухгалтером. Господарство виділило молодим спеціалістам будинок, і працювате подружжя облаштувало його на свій лад, посадило біля нього молодий сад. Задзвеніла садиба Маценків і дитячими голосами. Одне за одним з'явилися Таня, Галя, Володя і Софійка. Раділи щастю батьки, росли дітей, втішались їхніми успіхами.

Біда, як непроханий гість, завжди з'являється несподівано. Після розвалу колгоспу Маценки залишилися без роботи. Енергійний Сергій, котрий не звик сидіти склавши руки, поїхав на заробітки в Київ. Працював на будівництві до сьомого поту, бо знав: велика сім'я потребує великих витрат. Навіть коли застудився, не покинув виснажливої роботи. З ніг його звалила пневмонія. Запалення легень дало ускладнення на серце. Сергію стало важко дихати і ходити. Він став частим гостем кардіологів.

Діагноз черкаських лікарів пролунав, як вирок: дилатаційна кардіоміопатія. Це надзвичайно складна недуга, яка може мати спадковий характер або виникнути внаслідок перенесеної на ногах застуди. Хвороба призводить до розтягування у кілька разів серцевого м'яза і він втрачає здатність перекачувати кров. Вихід один — корегуюча операція, під час якої видаляється частина розтягнутого м'яза. Але це лише тимчасово полегшує страждання хворого. Кардинальне розв'язання проблеми — пересадка донорського органа. На жаль, не всім, хто потребує трансплантації, щастить дожити до такої операції. Як правило, родичі загиблих не погоджуються на використання органів для подальшої пересадки.

Дружина Сергія Маценка Валентина розповіла, що при слові «трансплантація» вони з чоловіком збентежились і завагались, чи погоджуватися на таку складну операцію. Адже будь-яке хірургічне втручання в роботу серця несе серйозну небезпеку, а пересадка цього органа — неймовірно високий ризик з непередбачуваними наслідками.

Півтора року боровся Сергій Маценко з тяжкою недугою, а вона не відступала. Навпаки — прогресувала. З'явилися набряки, задишка, важко було ступити навіть кілька кроків. Спати доводилося сидючи через ускладнене дихання. Кардіологи Звенигородської районної лікарні нічим зарадити хворому не могли. А що вже казати про Кобиляки, де мешкав Сергій.

В Україні всього зроблено чотири трансплантації серця, майже шістдесят — печінки і майже дві тисячі пересаджень нирки. Трансплантація в Україні суттєво відрізняється від світової практики. Щороку у світі виконують до 400 тисяч операцій з пересадження різних органів. Наприклад, у США щорічно роблять 30 тисяч операцій з пересадження органів, у Польщі — майже тисячу.

Чуже серце повернуло життя...

Сільська медицина, в кращому разі, здатна хіба що першу допомогу надати...

Як за соломинку хапається потопаючий, так Сергій з дружиною усі надії і сподівання поклали на Інститут хірургії та трансплантології АМН України, куди привезли хворого 21 грудня 2006 року. Весь час Валентина не відходила від свого чоловіка. І сьогодні не може забути переживань, які охоплювали її, коли Сергієві тричі призначали корегуючу операцію і тричі через різний збіг обставин її переносили. Жінка переконана: якась Божа сила ніби попереджала, що треба зачекати — буде донорський орган.

«Мотор» на долонях

Рік тому, 4 лютого, в Інститут хірургії і трансплантології надійшло повідомлення, що в одній з київських клінік зареєстровано смерть чоловіка, котрий загинув через обширний крововилив у мозок, і рідні дали письмову згоду на використання його органів для пересадки. Валентина Степанівна пригадує, як злагоджено й оперативно діяли медики, адже під час такої операції вирішальну роль відіграє кожна секунда. А ще — параметри чужого серця, яке має продовжити життя в чужому тілі. На щастя, вилучений «мотор» за фізіологічними та іншими показниками підійшов Сергієві Володимировичу.

— Я без остраху йшов на операцію, — пригадує він. — Була якась внутрішня впевненість в успішному результаті. Я довіряв хірургу від Бога Борису Тудорову. Крім того, вибору в мене вже не залишалося. Постійний біль і слабкість так виснажили, що бажання позбутися їх подолато страх... Попри те, що якраз був вихідний, субота, хірургічна бригада з шести медиків у призначений доктором медичних наук Борисом Тудоровим час розпочала операцію. Перш ніж видалити спрацьоване серце хірурги під'єднали ар-

терії, вени до апарата штучного кровообігу, виконали інші процедури.

І ось настав вирішальний момент: слабкий, хворий орган залишає рідне тіло і потрапляє до рук Бориса Тудорова... Уявити важко — цілих двадцять хвилин людина лежить на операційному столі без серця в грудях, і тільки один Бог відає, чи заб'ється в них нове серце, чи продовжить воно буття ще молодій, спраглий до життя людині! Через увесь Київ, із ввімкнутою тривожною сиреною, долаючи автомобільні затори, за 40 хвилин доставили його до цієї операційної.

...Зі спеціального контейнера хірург дістає людський «мотор» і починає вшивати його на місце видаленого. З'єднує судини, артерії, вени. Електронний годинник показує, що вже минула одна година. За нею — друга. Робота хірургів триває. Лік іде на хвилини, секунди, адже потрібно вкластися у мінімум три години, поки «тріпоче» донорське серце. Врешті, орган «підключено» — на півгодини раніше, ніж відводилося. Завмерла в очікуванні хірургічна бригада: чи нове серце не підведе? Чи «згадає» свої функції? І ось — перше скорочення, друге, третє: серце почало перекачувати кров.

Згодом, після операції, Борис Тудоров розповів своєму пацієнтові все, що з тим відбувалося під час пересадки серця. Сергій Володимирович був щиро вражений: «Уже через кілька годин після операції, коли я зміг обходитися без апарата штучного дихання, одразу відчув, що серце б'ється інакше, не так, як раніше. Я відчув довгоочікуване полегшення», — поділився він зі своїм лікарем-рятівником.

Без людей не здолали б горя

— Коли зустрічаю Сергія Володимировича, — розповіла голова села Кобиляки Любов Мацюк, — то щиро радію, що з кожним разом він має бадьоріший вигляд і настрої. Усі наші люди, — продовжувала, — дуже за нього хвилювалися і переживали, адже він — роботязий, доброзичливий чоловік і родина у нього чудова. Все село збирало йому гроші на операцію. Давали, хто скільки міг, і моли-

ли Бога, щоб повернув йому здоров'я, а дітям — доброго батька...

— Я зовсім не відчуваю, що в мене — чуже серце, — широко поділився Сергій Маценко. — Зараз виконую домашню роботу. У нас — чимале господарство: корова, свині, кури, сад, город. Скрізь потрібні руки. Та й лікарі радять помірно навантажувати «мотор», щоб краще працював. Щоправда, дружина і доньки постійно зупиняють мене, не дозволяють багато поратися по господарству. Звичайно, — розповідає Сергій Володимирович, — мене не полишають думки, що я живу завдяки людині, чие життя обірвала трагедія і за якою сумують рідні. Непросто уявити, що в моїх грудях б'ється чуже серце. Та я вдячний, що воно повернуло мене до життя, до дітей, до моєї родини.

— Якщо моєму чоловікові судилося народитися вдруге — значить так розпорядилася його доля, — переконана дружина Валентина Степанівна. — Ми щодня дякуємо нашим чудовим лікарям, які врятували Сергія, повернули нам щастя бачити його і турбуватись про нього. Наша сім'я безмежно вдячна обласним, районним медпрацівникам, які забезпечують чоловіка всіма необхідними зараз ліками. Вони занадто дорогі для нашого родинного бюджету, але життєво необхідні. Ще під час операції Сергієві почали вводити препарати, котрі запобігають відторгненню пересадженого серця, і їх слід приймати тривалий час. Біда, в яку ми потрапили, — дійшла висновку Валентина Маценко, — хоч як це парадоксально, має й позитивний бік. Ми зустріли багато ширих, добросердечних людей. Без них ми не здолали б цього горя.

Зараз Сергій Володимирович, оточений увагою і піклуванням рідних, почувається добре. Радісна звістка надійшла з Києва — старша донька Таня подарувала батькам онуку. Готується до служби в армії син Володимир. Не відходить від тата наймолодша донька, щебетуха-улюблениця Софійка. Життя триває...

Лідія ТИТАРЕНКО,
Наталя РІВ'ЄРА,
Черкаська область.

Колаж
Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Універсальна біржа «Гермес» (ліцензія ФДМ України № 732 від 17.12.2007 р., Харків, вул. Мироносицька, 60) проводить 31.03.08 р. об 11.00 аукціон з продажу дебіторської заборгованості населення за послуги з теплопостачання перед Лозівським підприємством теплових мереж (код ЄДРПОУ 32444343, місцезнаходження: Харківська обл., м. Лозова, вул. Ломоносова, 23) по 9181 особовим рахункам. Початкова ціна — 337000,00 грн, без ПДВ. Крок аукціону 10% від попередньої ціни. Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні 27.03.2008 р. Ознайомитися з об'єктом можна за адресою: м. Харків, вул. Петровського, 6/8, к. 15, з 10.00 до 17.00.

Гарантійний внесок — 10% від початкової вартості (в платіжному дорученні вказується «ПДВ не передбачено») перерахувати на залоговий р/р 260092289 у ВАТ «Мегабанк», м. Харків, МФО 351629, код 25611578.

Плату за реєстраційний збір на участь у аукціоні — 17 грн, перерахувати на р/р 260052193 у ВАТ «Мегабанк» м. Харкова, МФО 351629, код 25611578;

Детальну інформацію з питань участі в аукціоні можна отримати на Універсальній біржі «Гермес» за адресою: м. Харків, вул. Мироносицька, 60, тел. 8 (057) 714-00-03, 714-94-67, ф. 714-00-04 у робочі дні з 11.00 до 17.00.

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Вищого господарського суду **Репіної Лідії Олександрівни.**

Господарським судом Луганської області, що знаходиться за адресою: 91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А, 03.01.2008 р. по справі № 22/46, винесено ухвалу про порушення справи про банкрутство **БУДІВЕЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ «БІГ ЛАЙН»**, код ЄДРПОУ 31325853, юридична адреса: 91000, м. Луганськ, вул. Карла Маркса, 8, п/р № 260053088 в ЛОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 304007, 29.01.2008 р. введено процедуру розпорядження майном боржника, розпорядником майна призначено Василенка Олександра Вікторовича (ліцензія серії АВ № 081039 від 17.05.2006 р., який мешкає за адресою: 91000, м. Луганськ, пров. 2-й Кооперативний, 20).

Святошинський районний суд м. Києва (Київ, Якуба Коласа, 27а) повідомляє, що 14.02.2008 р. по справі за позовом ТОВ «ІНВЕС» до ТОВ «ФОРПОСТ-2002» (м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б) Скатинського Андрія Юрійовича (м. Львів, вул. Селянська, 12, кв. 97) про припинення зобов'язання за договором та визнання договору недійсним.

Постановлено заочне рішення. Відповідно до ст. 228 ЦПК України відповідачі мають право звернутися до суду з письмовою заявою про перегляд заочного рішення.

Постановою Господарського суду міста Києва від 12.02.2008 р. у справі № 23/47-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «МАНКИ» (код ЄДРПОУ 34692179, адреса: 01010, м. Київ, вул. Московська, 7, р/р 2600430406006 в ТОВ КБ «СоцКомБанк», м. Київ, МФО 388313) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено ініціюючого кредитора Приватне підприємство «Лінкруст», код ЄДРПОУ 33630640. Заяви про включення до реєстру вимог кредиторів приймаються за адресою: м. Київ — 04119, вул. Сім'ї Хохлових, 6-Б, кв. 31.

Порушена справа про банкрутство Вищий навчальний заклад «Учбовий науково-виробничий центр «Укртехпрогрес» у формі ВАТ, м. Харків, код 05428553. Адреса: 61105, м. Харків, вул. Киргизька, 15. Господарський суд Харківської області (майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під.). Справа № Б-24/2308 від 29.01.08 р.

Розпорядник майна Ткачов О. Г. (ліц. АБ № 307305 від 02.03.07 р., м. Харків, вул. Державінська, 25, кв. 44).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 04.02.2008 р. по справі № Б-50/02-08 дочірнє підприємство «Надія» ЗАТ «Харківтрансбуд» (ідентифікаційний код 24476902, місцезнаходження: 61080, м. Харків. Естакадна, 1) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Чобота О. А. Кредитори мають право заявити свої претензії до підприємства-банкрута в місячний строк з дня публікації цього оголошення. Претензії надсилати ліквідатору на адресу: вул. Данилевського, 38, м. Харків, 61058 (тел. 705-09-16).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 16.01.2008 р. по справі № Б-31/206-07 дочірнє підприємство «Учбово-курсовий комбінат» ЗАТ «Харківтрансбуд» (ідентифікаційний код 24282766, місцезнаходження: 61080, м. Харків. Естакадна, 1) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Чобота О. А. Кредитори мають право заявити свої претензії до підприємства-банкрута в місячний строк з дня публікації цього оголошення. Претензії надсилати ліквідатору на адресу: вул. Данилевського, 38, м. Харків, 61058 (тел. 705-09-16).

Обладнання зі складу у Києві

www.stankom.com

Відділ державної виконавчої служби Ялтинського міського управління юстиції повідомляє, що на виконання виконавчого провадження у відношенні Кучерявого Олега Миколайовича на основі виконавчого листа №2-1058, виданого 31.01.2007 р. Київським районним судом м. Сімферополь, у резолютивній частині якого сказано: «Стягнути з Кучерявого Олега Миколайовича на користь Рачкова Миколи Миколайовича 2500 грн. - сума основного зобов'язання, 637,5 грн. - відсотки за три місяця за п. 3 Договору, 15 000 грн. - 3-х відсотків пеня за 200 днів прострочення по основному зобов'язанню з 30.04.06 р. по 16.11.06 р., 1250 грн. - штраф за невиконання основного зобов'язання, 1664 грн. - пеня за 261 день прострочення виплати відсотків за перший місяць, 1466 грн. - пеня за 230 днів прострочення виплати відсотків за 2-й місяць, 1275 грн. - пеня за 200 днів прострочення виплати відсотків за 3-й місяць, а також штраф за несплату відсотків за три місяців по 106,25 грн. (50% від 212,50 грн.) у розмірі (318,75 грн. та 81 грн. судових витрат, - усього на його користь 24192,25 грн.»

Державним виконавцем ВДВС ЯМУЮ арештовано нерухоме майно боржника Кучерявого О. М., а саме, квартира №64, буд. 30 по вул. ЮБШ, м. Ялта.

Доводимо до відома, що згідно оцінці квартири №64, буд. 30 по вул. ЮБШ, м. Ялта, яка належить Кучерявому О. М., вартість квартири склала 93 955 грн.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
13 лютого 2008 року до Реєстру Фонду за № 202 включено **Відкрите акціонерне товариство "Комерційний Банк "Глобус"** (м. Київ) в статусі учасника Фонду (№ свідоцтва учасника Фонду - 193).
13 лютого 2008 року внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду Відкрите акціонерне товариство "Акціонерний комерційний банк "Прикарпаття" (м. Івано-Франківськ, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 058) змінив назву на **Відкрите акціонерне товариство "Плюс Банк"** (свідоцтво учасника Фонду № 055 від 13.02.2008 р.)

8-800 3081080 www.fg.org.ua

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 29.01.08 р. у справі за №23/307-6 визнано банкрутом Закрите акціонерне товариство «Перша національна миловарна компанія» (03055, м. Київ, вул. Старокиївська, буд. 14, код ЄДРПОУ 31731657, р/р 26007003450 в КРД (ф) ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 322904) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором Закритого акціонерного товариства «Перша національна миловарна компанія» призначено арбітражного керуючого Зоулю Сергія Івановича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Серії АБ №216988 від 04.05.2005 р., адреса: м. Черкаси, бульвар Шевченка, буд. 250, кв. 31).

Відкрите Акціонерне Товариство «Ост-Вест Експрес»
ідентифікаційний код: 01546221,
Україна, 04080, м. Київ, вул. В. Хвойки, 18/14

ПОВІДОМЛЯЄ,

що 01.02.2008 р. Загальними зборами акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Ост-Вест Експрес», що відбулися за адресою: 04080, м. Київ, вул. В. Хвойки, 18/14, було прийняте рішення про ліквідацію ВАТ «Ост-Вест Експрес» та призначено ліквідаційну комісію.

Порядок денний Загальних зборів акціонерів включав наступні питання:

1. Обрання Голови та Секретаря зборів.
2. Звіт Генерального директора про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2007 рік.
3. Звіт ревізійної комісії Товариства за 2007 рік.
4. Про затвердження річного балансу Товариства за 2007 рік.
5. Про розподіл прибутку отриманого Товариством за 2007 рік.
6. Вибори органів управління та контролю.
7. Про ліквідацію Товариства.

Рішення оформлене Протоколом №7 Загальних зборів акціонерів ВАТ «Ост-Вест Експрес» від 01.02.2008 р.

Претензії приймаються протягом 60 (шістдесяти) календарних днів з дати опублікування цього оголошення за адресою: 04080, м. Київ, вул. В. Хвойки, 18/14, ліквідаційна комісія. Претензії кредиторів можуть бути подані особисто або надіслані поштою на вказану адресу.

З питаннями можна звертатися за адресою: м. Київ, вул. В. Хвойки, 18/14, ліквідаційна комісія або за телефоном: (044) 417-51-71.

Ліквідаційна комісія ВАТ «Ост-Вест Експрес».

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) 12.02.2008 р.: 1) по справі №23/35-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Центробуд груп» (03115, м. Київ, вул. Котельникова, 51, код 34731170); 2) по справі №23/36-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Оптторглайн» (03069, м. Київ, вул. Кіровоградська, 38/58, код 35000025) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру; 3) 28.01.2008 р. порушено провадження у справі №23/51-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Українсько-середземноморські авіалінії» (03055, м. Київ, вул. Шулявська, 7, код 30180773). Ліквідатором банкрутів та розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кіцула С. Б., ліцензія серія АВ №081007 від 26.04.2006 р.: 02097, м. Київ, вул. Лісківська, 28, кв. 15, тел.: 80672950803. Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дати оголошення. Корпорація «Тролайнінг Україна» повідомляє акціонерів ЗАТ «Бахчисарайський виноробний завод» (код 00411855) про продаж акцій даного товариства в кількості 4209 штук по стартовій ціні 4950 грн. Пропозиції направляти на адресу: м. Київ, вул. Лісківська, 28, кв. 15, протягом 7 днів з дати опублікування даного оголошення.

Повідомлення про намір продовжити ліцензію НКРЕ.
До відома громадськості
Закрите акціонерне товариство «Енергетичний Альянс» (адреса: 04074, м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6, тел./факс (044) 501-90-60) подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про продовження ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності Україна.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 29.01.2008 р. по справі №18/57 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Надія», с. М'якеньківка Решетилівського р-ну Полтавської обл., код 30891201, р/р 26005000448004 в Полтавській дирекції АТ «Індекс-банк», МФО 331661, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Васіна С. С. (ліцензія №271528 від 15.11.2005 р.), адреса: пр-т Бавілова, 5, кв. 11, м. Полтава, 36004.

Постановою Господарського суду Одеської області (65058, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) від 12.02.2008 р. по справі № 2/18-08-436 визнано банкрутом Приватне підприємство «Диметра-ЛТ» (65003, м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 103, р/р 26004260331 в філії ВАТ «МТБ», МФО - 328168, код ЄДРПОУ - 34930500) і розпочато його ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Левіну Т. Г. Заяви кредиторів банкрута приймаються господарським судом протягом тридцяти днів від дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області (65058, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) від 12.02.2008 р. по справі № 2/19-08-461 визнано банкрутом Приватне підприємство «Агролан-М» (65003, м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 103, р/р 26002260311 в філії ВАТ «МТБ», МФО - 328168, код ЄДРПОУ - 34929647) і розпочато його ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Мельничук О. К. Заяви кредиторів банкрута приймаються господарським судом протягом тридцяти днів від дня публікації цього оголошення.

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Вищого господарського суду **Хрипуна Олега Олександровича.**

У зв'язку із втратою вважати недійсним свідоцтво про реєстрацію Київського міського місцевого осередку Молодіжного об'єднання жінок України № 0169-2006ГО від 12 липня 2006 р.

Втрачену печатку Кредитної спілки «Київщина» код ЄДРПОУ 26 111240 вважати недійсною.

Згідно рішення засновника Приватне підприємство «Контролер-2» (код ЄДРПОУ 32165296) ліквідується. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою: 80250, Львівська обл., Радехівський р-н, с. Павлів.

Згідно рішення засновника Приватне підприємство «Харчовик» (код ЄДРПОУ 32129106) ліквідується. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою: 80250, Львівська обл., Радехівський р-н, с. Павлів.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) визнане банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура щодо Комунального підприємства «Селидівська міська тепломережа», постанова від 23.01.2008 р., справа № 5/196 Б, код ЄДРПОУ 31582255, юридична адреса: 85400, Донецька обл., м. Селидове, бульвар Жовтневої революції, буд. 9 А, р/р 26001301490596 у філії «Відділення Промінвестбанку у м. Селидове Донецької області», МФО 334312. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Лесніков Є. Є., 85483, Донецька обл., м. Новогродівка, вул. О. Кошового, 37/19, ліцензія № 116080.

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) 14 лютого 2008 року винесено рішення по справі №2-6/2359, 1-2006 про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури Відкритого Акціонерного Товариства «Південь-стальмонтаж» (95000, АРК, м. Сімферополь, вул. К. Лібкнехта, 5, ЗКПО 01413750).

Арбітражним керуючим (Ліквідатором) призначено Пітеляк Василя Васильовича (Ліцензія АВ №307241 від 15.02.07 р., 98400, АР Крим, м. Бахчисарай, вул. Радянська, 10, к. 4).

Претензії кредиторів приймаються згідно з терміном встановленим Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

«Рішенням дурнів, яке треба скасувати» назвав народний депутат України Дмитро ТАБАЧНИК рішення Конституційного Суду про незаконність розповсюдження й показу іноземних фільмів, не дубльованих українською мовою

Фільм «Так, ні, не знаю» (український дубль) у перші дні прокату показав, що відвідуваність кінотеатрів не знизилась

ПОДРОБИЦІ

Ренесанс радіоп'єси

Стартував Другий всеукраїнський конкурс радіоп'єс під девізом «Відродимо забутий жанр».

Колись цей жанр був дуже популярний. Перша радіодрама вийшла в український ефір 21 лютого 1933 року. Тоді ж, у 30-х роках, з'явилася програма «Театр перед мікрофоном». Щоправда, вона уникала оригінальних радіоп'єс, для ефіру адаптували літературні твори та драми, написані для сцени. Відтоді оригінальних п'єс для Українського радіо майже ніхто не писав. А у світі цей жанр активно розвивався, радіодрамами були значні літератори — Б. Брехт, Агата Крісті, С. Лем, Р. Бредбері.

Після тривалого мовчання радіодрама знову заявила про себе в українському ефірі. Минулого року відбувся перший конкурс радіоп'єс, твори переможців готуються до виходу до слухача. Організатори (Національна радіокомпанія України, видавництво «Грані-Т») вважають, що перша спроба була успішна, і планують зробити конкурс щорічним.

Участь у ньому може брати кожен бажачий. Минулорічний досвід показує: перемогли роботи письменників та драматургів, що вже мають практику на літературній ниві. Однак оцінюється передусім якість твору, а не ім'я письменника (для журі конкурсу автор є анонімним). Рукописи до розгляду слід надати до 1 вересня поточного року. На переможців чекають грошові премії (5, 3 та 2 тисячі гривень, й окремо — 2 тисячі гривень за кращу радіоп'єсу для дітей від видавництва «Грані-Т»). А також — постановка цих п'єс на I і III програмах Українського радіо.

Актори театру та кіно також зацікавлені в роботі над проектом. Приміром, народна артистка України Наталя Сумська (вона входить і до складу журі) заявила про своє бажання працювати в радіопостановках не лише як актриса, а й як режисер. Артистка вважає, що новому поколінню слухачів потрібні радіодрами — хоча б для того, щоб не забути звучання справжньої літературної мови. Адже з кожним роком запаси цієї мови бідніють, вона спрощується під тиском прискореного темпу життя.

Чи приживеться старий жанр у нових умовах? Простір заповнили телевізори, комп'ютери, мобільні телефони та Інтернет, тож чи стануть радіодрами знову масово-популярними? Для того, щоб зацікавити сучасника, радіоп'єса повинна бути актуальною. Саме в цьому запорука її майбутнього.

Діана МАРТИНЮК.

Хто заправить стару літучку?

Жила-була звичайна сільська жінка. Попри суворий побут, не скаржилася, ще й співала при цьому. Але дуже їй хотілося... успіху. Тільки де ти такий товар візьмеш у селі, у якому кожен тебе змалку знає. Навіть із-за кордону не виписеш до села таку річ, як слава. Та жінка шукала стежину до мрії — і знайшла!

2001 року Люба Винниченко створила з приворотських артистів художній колектив. Розповідає про нього як про своє та чоловіка Володимира третє дитя. А двоє інших — син та донька — теж причетні до маминого задуму, який одразу охрестили «Любов плюс...» У родині Винниченків ніхто без сцени та без пісні себе не уявляє. Щоправда, донька вийшла заміж та переїхала в село, далеке від Привороття, й тепер на репетиції не їздить, разом збираються поспівати на великі свята чи сімейні ювілеї. Зате син Микола — при мамі з татом. І в «Любові...». Навчається на 5 курсі музично-педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету, пише пісні. Отже, обрав у житті ниву культури.

А Люба Винниченко на тій ниві вже понад 30 літ. Умови праці

Фото автора.

за шахтарські не легші. Бо доводиться добувати духовність із таких надр! Ще й в умовах «мерзлоти»: сільський Будинок культури нормально не опалюється вже багато років. Як зіпсувався котел, ніяк не знаходяться гроші на його заміну. Люба вже себе картає: може, я просити не вмію? Та й «кошик», із якого фінансують культуру, півтора десятиліття світів дірявими боками. Торік ситуація трохи змінилася, кажуть районні керівники. Та щоб підняти культуру в 122 селах одразу — це ж скільки треба!

Люба Винниченко каже, що таких музикантів, як у неї, ніде в окрузі немає. Навіть її власна доля так склалася, що вийшла заміж

удруге. За музику. Сама вона більше займається режисурою, Володимир пише музику.

А вчитель історії Микола Борзишин пише вірші. В «Любові...» творчі співавтори та виконавці — учителі, кухарі, медики.

Спасибі Володимир Хмелянчишину, колишньому директору СТОВ «Приворотське», ніколи не відмовляв заправити допотопну літучку — машину техдопомогі. На ній і гастролюють Поділлям. Тепер у село прийшла відома фірма «Нібулон», артисти дуже сподобався на підтримку її славнозвісного господаря Вадатурського. Утім, допомогти «Любові...» можуть і обласна та районна влада, сільська громада. Бо ж і

костюмів належних нема, й апаратура на ладан дише, і в Будинку культури холодно на репетиції... А концерти дивитися хочуть усі!

...Лише на прізвище Бугера в «Любові» аж 5 учасників. Родичі? Ні! Сестри лиш Ірина й Тамара — педагоги. Люмила теж учитель, Наталя — бібліотекар, Олександр — військовий пенсіонер. Але вони на все життя стали родичами. Бо хто може бути рідніший за тих, з ким разом пізнали й труднощі, і успіх. Люба Винниченко вміє вдало розкласти «ношу» на кожного. Сестри Бугери та Людмила Білоус — тріо заспівувачів. Енергія сільського музики Анатолія Татарина запалює всіх. Віталій Львовський — з військових оркестрантів, Ніла Саноцька, вчителька молодших класів, — талановитий куплетист, рими у неї — мов іскри! Помічником костюмера вже другий рік Сергій Соломон. З кровних родичів у Любі в колективі сестра Ліля та її син Василь. Зараз хлопець навчається у Львові. Шкода, переймав із Привороття Олександр Білюк, один із старійшин. А син Наталі Бугери Ігор в армії служить — листи йому всім гуртом пишуть. Бо ж як інакше?

Не одній «Любові...» завдяки живе на світі довготерпелива культура. Тільки б хтось допомагав літучку заправляти!

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: «Любов плюс...»

Наші циркачі у форматі світової арени

Український еквілібрист, випускник Київського естрадно-циркового коледжу Сергій Тимофеев на XXIX міжнародному конкурсі молодих артистів цирку «Цирк завтрашнього дня» у столиці Франції здобув Золоту медаль та приз мера Парижа. Його вихователі — циркова династія Позднякових (педагог Наталя, режисер Сергій, декан факультету циркового мистецтва Юрій Поздняков, якого визнано кращим педагогом-жонглером світу) — вклали чимало зусиль та власного досвіду в цю перемогу.

За Тимофеева раділи близькі та вихователі,

але на батьківщині Сергієве золото не помітили.

— Київська циркова школа — одна з кращих у світі, — каже директор — художній керівник коледжу Олександр Чуніхін. — Наші випускники з успіхом виступають на престижних аренах світу. Та, на жаль, удома їх належно не поцінують. Тут у них немає такої перспективи, як там.

Нині цирковий коледж, навчальний заклад II рівня акредитації, реорганізовується в Київську муніципальну академію естрадно-циркового мистецтва (IV рівня). Це означає, що

планка підготовки спеціалістів, яка і без того достатньо висока, стане ще вища. Тут здобуватимуть вищу освіту не лише артисти естради та цирку, а й продюсери, режисери, сценаристи циркових номерів.

На жаль, сьогодні вітчизняні циркові арени не дуже привабливі для обдарованих хлопців та дівчат. Здебільшого вони шукають заробітки по чужих світах. Але є надія, що український цирк поверне собі колишню славу, й Україна зверне увагу на свої таланти.

Ольга ВІТЕР.

«Мойсей», який міг би бути суперзіркою Композитору Мирославу Скорика виповнюється 70

КАЛЕНДАР

У Національній філармонії відбувся авторський концерт Мирослава Скорика (на знімку). Філармонічний оркестр, яким диригував Микола Дядюра, виконав Скорикову симфонічну поему «Вальс» і симфонічні аранжування трьох фортепіанних п'єс французького композитора Моріса Равеля з циклу «Відоображення», а оркестр разом з піаністами Марією Калугіною, Антонієм Баришевським і Володимиром Винницьким — три його фортепіанні концерти.

Третій фортепіанний концерт у найкращих своїх епізодах — це високоякісна естрада, під таку музику, якщо запліщити очі, можна уявити Елтона Джона — він був би щасливий таке написати.

Іноді здається: це не зовсім правильно, що Мирослав Скорик став суто академічним композитором, хоча він все життя ніби вислизав з цього статусу. В молоді роки керував джазовим ансамблем «Веселі скрипки», писав пісні і джазові композиції, працював у журі «Червоної рути». Мирослав Скорик — це, щонайменше, український Ендрю Ллойд Вебер! І не став він ним лиш через те, що таке ім'я в світі може запустити лише потужна система. А з усіх музичних систем в Україні, що не кажи, досі найпотужнішою лишається Спілка композиторів. Тому Вебер міг навіть не намагатися роби-

ти із мюзикла «Ісус Христос — суперзірка» оперу, а Скорика свого «Мойсея», написаного по-естрадному просто і емоційно, довелося називати оперою і після прем'єри читати в газетах звинувачення в профанації серйозного жанру. Він, як і більшість громадян нашої країни, досі змушений робити одне, а називати це по-іншому.

Наскільки оманливіми бувають назви! За музикою трьох фортепіанних концертів майже неможливо здогадатися не тільки про те, що в цих творів може бути одна назва, а й про те, що їх писала та сама людина. Перший — це радісний юнацький ранок, другий — картина кінця світу, третій — перше і друге разом. Симфонічна поема «Вальс», написана Скориком у 22 роки, — винахідлива і струнка п'єса, в якій, проте, все від початку до кінця зрозуміло. Напротивагу цьому — фантастично інструментовані фортепіанні п'єси Равеля, нескорикова музика, в яку саме «аранжувальником» було привнесено дивовижні мерехтливості і загадковості. У композитора в житті було дуже багато такої «неавторської роботи». Іноді здається: в ній він ховається від спокуси написати ще одного «Мойсея» — і вкотре не мати змоги назвати його справжнім ім'ям.

Юлія БЕНТЯ.

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

Волинський Гомер

Так називають письменника Уласа Самчука, що народився 20 лютого 1905 року в селі Дермань Здолбунівського району Рівненської області. Двадцять книг, серед яких дві трилогії — «Волинь» і «Ост», факт висунення 1982 року на здобуття Нобелівської премії ставлять цього письменника в ряд найвизначніших українських прозаїків. Життєвий шлях Уласа Самчука — тяжкий і нерівний. На батьківщині він прожив лише двадцять два роки. Виїхавши з України в 1943 р., пройшов табори перемішених осіб (1945-1948 рр.) і опинився в Канаді, де й звичував решту життя (помер 1987 року).

«Ось моя власна історія, — писав Улас Самчук, — народився під час війни, виріс під час війни, зрів під час війни. Одинадцять років війни і революції, п'ятнадцять років вигнання, чотирнадцять миру. Польська, німецька, мадярська в'язниця. Тричі нелегальний перехід кордонів... Свідок двох найбільших воєн в історії світу. Царі, королі, імператори, президенти, диктатори. Муссоліні, Гітлер, Сталін. Голод 1932-33, концтабори».

Письменник створив цілу бібліотеку блискучої прози і талановитої публіцистики. У 1933 році Улас Самчук на одному подиху написав і видав найсенсацийніший з усіх своїх творів — «Марія», «присвячений матерям, які загинули голодною смертю в Україні в роках 1932-1933». Чому саме матерям, адже гинули і чоловіки, і діти? Марія — мати, жінка, котра за своїм призначенням має народжувати, а не хоронити. Марія — це Пресвята Діва, котра, народивши Сина, мусить постійно вболівати за його життя, страждати разом з ним. Марія — це уособлення самої України, непомитної в моральних своїх переконаннях, але беззахисної перед злом.

Наталка КОНДРАТЮК, студентка Національного університету «Острозька академія».

Від Оріхівщини до Іркутська

Знаменитий кінорежисер Леонід Гайдай має полтавське коріння

Пригадую, коли в юності побачив «Кавказьку полонянку», а в титрах прізвище Гайдай (на знімку), подумав: таку кінокомедію міг зняти лише українець! Адже в нас старі люди називали гайдаями хлопців, до яких пізніше приліпилося заморське «хуліган». Але якщо банальне хуліганство кваліфікується певною статтею кримінального кодексу, то наше українське слово «гайдай» — це ще і пастух, і веселий розбишака, і добрий здоровань.

Втім, згодом я трохи розчарувався, бо десь прочитав, що Леонід Гайдай народився далеко від України — в Іркутській області. І все ж, як виявилося, він таки наш! У Гайдая не просто українське коріння, а полтавське.

Як тільки не називали за життя Леоніда Гайдая! І Леонід Іванович, і Леонід Іович, і Леонід Іонович. Насправді ж по батькові його — Іович. Народився Іов Ісидорович Гайдай 18 травня 1886 року на хуторі Оріхівщина (нині Великобагачанський район) у бідній се-

лянській сім'ї, що мала півтори десятини землі. Бідність вплинула й на вибір імені Іова Ісидоровича. Місцевий піп, який мав хрестити хлопчика, мало що робив «за так». Ось і натякнув батькам: якщо «презентують» хорошого кабанчика, то сина можна назвати полудськи — Петром чи Григорієм. Батьки не змогли виконати забаганку священника, от він і знайшов для малого незвичне в цих краях ім'я — Іов.

У Біблії про Іова розповідається як про порядного й богобоязливого чоловіка, на якого Господь насилвав страждання, щоб випробувати його на міцність. Цю долю повторив й Іов Гайдай. Закінчив три класи церковно-парафіяльної школи і вже з одинадцяти літ працював на бурякових полях, а як підріс — у млині в Оріхівщині, з тим і в Миргороді. Там захопили його ідеї «загального братства і справедливості», які привели юнака на лаву підсуд-

них. Арештували його восени 1906 року, під час першої російської революції. Пізніше сам Гайдай згадував, що проходив у справі лубенської організації есерів за серйозним звинуваченням: «експропріація коштів у цукропідприємця Богданова». Як там не є, а одержав Іов 6 років каторги. Сидів у тюрмах Лубен, Полтави та Кременчука, у Бутирці в Москві, а потім — етапом на Сибір. Працював на спорудженні Амурської залізниці, а після звільнення, у квітні 1913 року, там і залишився жити.

Працював Гайдай на тій самій залізниці. У його товариша Єгора Любимова в Рязані жили три сестри — Марія, Зоя і Клавдія. За молодшу Марію Єгор і вирішив посватати друга: для цього Іов сфотографувався в найкращому фотоательє, а знімок Любимов надіслав до Рязані. Там кандидатуру жениха «затвердили», і Марія подалася в дорогу. Вони одружилися 1918 року. Через рік народився син Олександр, у 1921-му — донька Августа, через два роки — Леонід.

Того ж 1923 року Іова Гайдая посилають на роботу в Читинське управління залізниці, а ще через сім років переводять до Іркутська. Тут, на Східно-Сибірській залізниці, Іов Ісидорович працює по «рахівницькій» лінії (цю справу він опанував ще на каторзі й навіть освоїв найпереводіші методи обліку), а невдовзі навіть стає начальником дорожнього філіалу Читинського облікового бюро. Та службове підвищення ледь не погубило його: штат підлеглих розширювався, а більшість працівників малокваліфікована. І 1936

року Гайдай з вини підлеглих потрапив під статтю «Саботаж». Але довів, що його провини у «саботажі» нема.

Все владналося, й Гайдай, як справжній українець, на решті здійснив мрію про власну хатинку: збудував на околиці Іркутська просторий дім, де сім'я осіла назавжди. Господар не забув про своє селянське минуле. Мав присадибну ділянку, займався садівництвом, а дружина — квітникарством, городництвом. І ще одна пристрасть не покидала Гайдая: любов до книги. Він мав добру бібліотеку, передплачував чимало видань.

Гайдай-старший був гумористом, як і його дружина, котра до глибокої старості могла насмішити гостей куплетом соромницької частівки...

Марія Іванівна й Іов Ісидорович прожили в злагоді півсотні років. У 1965-му, за рік до 80-ліття, Іов Гайдай помер.

Невідомо, чи приїздив Іов Ісидорович з Іркутська до рідної Оріхівщини, та у своїх щоденниках не раз згадував Полтавщину, любив українську пісню. Може, й нині живуть тут його далекі родичі, і, прочитавши цю публікацію, хтось із них озоветься.

Іов Ісидорович не був знаменитим, а слава до його сина Леоніда прийшла тоді, коли Гайдай-старший уже помер. Та саме завдяки йому з'явився кінорежисер, чий фільми люблять мільйони людей. Недарма одна з книг про Леоніда Гайдая зветься «Гайдай Радянського Союзу». Є там розповідь і про Іова Ісидоровича.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Фото з архіву автора.

«І де ви бачили тих хлопів? Нема...»

У нашому великому круглому дворі пенсіонери гуляють по колу, — розминають ноги. Що більше пройдеш — то краще для здоров'я.

— Мадам, ви, як завжди, чарівна, — вітається Володимир Васильович, який від шостої ранку накрутив уже кілька десятків кіл.

Відповідаю йому люб'язністю. Кажу, що він у свої 75 — ще нівроку. І це — щира правда, як і те, що завдяки щоденним «колам» на свіжому повітрі Володимир Васильович повернувся з того світу... Пролежав у лікарні близько семи місяців, лікарі не вірили, що він видряпається.

— Я був Там, — піднімає вказівний палець до неба. — Тепер багато чого сприймаю інакше... Бачив хлопця біля вашого будинку. Може, кавалер доньки?

У мене від повідомлення «інформбюро» трохи псується настрій. Зізнаюся, що мало не в кожному із «кавалерів» бачу потенційну небезпеку. Порозпитувала своїх приятелів, у котрих доньки на виданні. У них — ті самі тривоги.

— Повірте людині, яка була Там. Усе — відносно. От у мене донька живе одна, їй — 38 років. Кажу їй: народи собі дитиночку. А вона мені: «Від кого? Довкола — самі п'яниці й наркомани». І правда, кому віддатися? От у чому проблема...

Виходжу за межі двору й бачу, як опасиста двірничка піднімається зіпертою на стіну блаженською драбиною, щоб почепити прапор з чорною стрічкою. Пропонує підтримати, дивуюся, чому жєківський столяр, який мешкає в нашому дворі, не підрихтував ту драбинку. Зрештою, міг би й сам почепити прапор — чоловікові це легше. Двірничка у відповідь сміється: «Та де ви бачили тих хлопів? Нема! Ото знову десь погинули...»

Після двох таких «резюме» з приводу чоловічої статі я уявила страшну картину: моїй доньці — уже 38 (поки що 19. — Авт.), а поруч — нікого, крім п'яниць. Відтак широко, з легкою душою пробачаю всім «кавалерам», які відвертали увагу дочки від навчання, бувало, будили мене пізніми телефонними дзвінками. Приходьте в гості, хлопчики, — молоді, здорові, гарні. Борщем почастую...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Передати часточку світла

Кілька років тому обласні чиновники від культури душевно їм порадили: «Гарні ви дівчата, але дурницею займаєтесь. Змініть репертуар — і приходьте. Ви нам дуже потрібні!» Під «дурницею» малася на увазі духовна музика, якою були захоплені шість молодих луганчанок. Репертуар їхнього ансамблю духовної музики «Ангелюс» складався з унікальних творів.

Одна одну вони знали з дитинства. Усі шестеро — з музичною освітою. Олена Швець, Оля Чумакова й Оля Соболева — викладачки, Віка Хлопова грала на органі в костьолі. Одного разу зібралися гуртом, і визначився спільний інтерес: Віка Хлопова тоді вже написала кілька духовних пісень, а в Олени Швець були унікальні тексти. Усі грали на різних інструментах — гітарі, скрипці, органі, флейті. Усе це немов підштовхувало до створення ансамблю. «Ангелюсом» його назвали після виступу в Польщі, у Пшебужі, на фестивалі імені Марії Конопчинської. Віка написала мелодію на слова цієї польської поетеси. Виступ музикантів з України дуже сподобався. Хтось із шанувальників приніс стародавню пісню про ангелів. Вона стала візитівкою колективу, а ансамбль назвали «Ангелюсом». Щоб його зареєструвати, звернулися в облуправління культури, але їм порадили змінити репертуар на естрадні пісні.

Ансамбль має багато друзів у різних країнах, видав кілька альбомів.

— Сьогодні самі дивуємося, як вижили, — каже Олена Швець-Ітозава. — Їздили по країнах, давали концерти без жодних зв'язків, підтримки. Іноді грошей не вистачало на зворотний шлях. Тепер розумію, що ці поїздки були чистою авантюрою. Але тоді нам хотілося показати людям багатство духовного світу, навчити їх радіти життю, любити людей. Але ж десять років тому публіка була інша. Бар'єр багаторічного радянського атеїзму перебороти було важко. Але, сподіваюся, ми торкнулися тих таємних почуттів, про які, може, люди й не підозрюють.

Якось вони поверталися з Донецька. У вагоні було шумно — після випивки розгуляли-

ся хлопці з ПТУ. Але тільки-но Оля Соболева заграла на флейті, галас поступово став стихати. А коли заспівали, вагон завмер. Вони співали духовні пісні різними мовами, про що — підлітки не знали, але їх вразила піднесеність мелодії. І щось зламалося у хлопця, щось нове відкрилося їм. Один з них заплакав, другий сказав: «Як у храмі!», у багатьох в очах можна було прочитати: «Що це було? І що трапилося зі мною?».

Дівчата живуть у різних містах: сестри Віка та Іра Хлопови — в Донецьку, інші — в Луганську. Сповідують різні релігії: три з них — католички, дві — православні. Олена, Віка та Іра — заміжні, у них діти. Іра Лаптінова продовжує навчання в Паризькій консерваторії, живе там. Робота інших в основному пов'язана з викладанням, а Олена Швець-Ітозава поки що не працює, виховує двох дітей.

Коли ансамбль з'явився, говорили, що він довго не протягне. По-перше, музиканти живуть у різних містах, по-друге, дуже емоційні і, нарешті, усі — лідери, сильні особистості, яскраві таланти. Минуло десять років, а колектив — існує і творчо росте.

Найдавніший твір, що виконують дівчата, написано у XIII столітті. У ньому йдеться про народження людини, її духовний шлях, муки, злети, падіння... «Ангелюс» співає десятьма мовами світу, і слухачі його завжди розуміють, тому що наче отримують частинку світла. Коли Олена перший раз була на батьківщині чоловіка, в Японії, вона взяла із собою кілька дисків із записом ансамблю. Одна жінка купила диск. Два роки потому вона розповіла Олені: одного разу, коли їй було важко в житті і навіть жити не хотілося, вона навпомацки, серед безлічі інших, вибрала саме куплений у Олени диск і поставила його. Ангельські голоси, ніжність скрипки та флейти так зворушили японку, що вона не стримала сліз. І тоді їй наче відкрився сенс життя. Ось так луганські «ангели» вилікували японку від депресії.

Духовна музика у виконанні луганчанок сьогодні лунає на радіо Ватикану. Вона супроводжувала візит Папи Римського на Святій Землі.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Навчатимуть любити ближнього

Завершено роботу над проектом закону «Про Концепцію державної етнонаціональної політики України». Про це оголосив на прес-конференції в УНІАН голова Державного комітету України у справах національностей та релігій Олександр Саган.

Він також повідомив, що Держкомнацрелігій має намір утворити раду, яка оперативно реагувала б на будь-які загострення міжетнічних стосунків. У раді працюватимуть відділ мовної політики та експертна комісія з правових питань. Особливу увагу Олександр Саган приділив проблемі, яка розв'язується вже 14 років. Ідеться про виділення столичною владою приміщення для створення Будинку національностей України. Ця установа має стати своєрідним культурно-просвітницьким центром, який дуже потрібен молоді. Адже саме серед молоді активніше виявляється міжетнічні непорозуміння. Задля уникнення таких ексцесів центр проводитиме виховну роботу з підлітками, навчаючи їх толерантності ставленню до представників інших національностей.

Також на прес-конференції згадано декілька нагальних культурно-освітніх питань, які вимагають вирішення. Приміром, караїми відстоюють право на повернення культових споруд, які нині використовуються під інші установи (Караїмська кенаса в Києві). А гагаузька спільнота має проблеми з викладанням у школах рідною мовою.

Олександра ЧЕРНЯХІВСЬКА.

21 лютого на всій території України невеликий мокрий сніг. Температура вночі від 4° градусів морозу до 2° тепла, вдень до 0—6° градусів тепла, у південній частині та на Закарпатті місцями до 8—11° градусів тепла.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Сліпий снайпер

Одного разу поблизу міста Болонї відбувалися стрілецькі змагання. Італійські газети присвятили цій події усього кілька рядків, але опублікували портрет переможця. Жителі Болонї негайно ж упізнали героя, який «вибив» найбільшу кількість очок. Вони знали його вже багато років. День у день сидів він на перехресті біля собору на асфальті у дранті, на очах — темні окуляри, на грудях — шмат картону з написом «Сліпий»...

Танцюючи з гребенями

Тайтянок багато хто вважає найкрасивішими жінками південних морів. Репутація це затвердилася задовго до того, як у південній частині Тихого океану з'явилися європейці. Серед полінезійців — чудових мореплавців, що відмінно знали, чим багатий той або інший архіпелаг і чим славні його жителі, — тайтянки славилися своїм волоссям — довгим, м'яким і густим. Одне з сузір'їв, по яких орієнтувалися полінезійські мореплавці, вони називали «Кочман-те-ваїна-т'о-тайті» — «Волосся тайтянки». Своє волосся тутешні жінки змазують для блиску кокосовою олією і влітають у них яскраві й пахучі квіти. Але головним предметом гордості тайтянської дами є гребінь — різьблений, вузький, з дуже довгими зубчиками. Гребінь — витвір майстерного різьбяр — коштував дорого, а п'ять гребенів у зачісці носили тільки королеви. Під час танцю дівчата плавним рухом виймають гребені зі скрученого вузлом волосся, і те, спадючи, вкриває їх з голови до п'ят. А тайтянки, злегка виступуючи гребенем об гребінь, танцюють, немов під перестук кастаньєт, тільки набагато ніжніший і м'якший.

Ходульне навчання

Діти острова Оу, що входять у японський архіпелаг Рюкю, ходять до школи на... ходулях. Нічого не вдієш, на самому острові школи немає, а від сусіднього острова Оу відокремлює неглибока протока завширшки 450 метрів. Паром для школярів не передбачений, і їм доводиться перетинати протоку двічі на день на ходулях. Незручність компенсується тим, що в місцевих діток більше вихідних, ніж у інших школярів. Вони в штормову погоду до школи не ходять.

«Що робитимемо, товаришу Сталін?»

КАЖУТЬ, ТАК І БУЛО...

— Коли ми знімали фільм про Корсунь-Шевченківську битву, — почав якоесь розповідати одну з кіношних історій відомий радянський український кінорежисер Євген Онопрієнко, — я довідався багато деталей, прихованих від широкого загалу. Так, наприклад, коли доля оточених німців була уже вирішена, вони все ще відмовлялися здатися і вчинили конвульсійну спробу прориву. Їм це частково вдалося, але прорвати другу — зовнішню — лінію оточення вони вже не змогли, їх добили. Однак, поки йшов бій і ситуація залишалася незрозумі-

лою, Конєв «підстрахувався» і просигналізував Сталіну, що ось, мовляв, Ватутін упустив німців. Сталін розгнівався: як це так?! Уже усьому світові оголосили про знищення гітлерівців, а вони тікають! Отут Конєв і запропонував доручити його фронтові остаточно ліквідувати «казан». Сталін погодився і навіть передоручив йому деякі частини Ватутіна, що, правду кажучи, тільки заплутувало зв'язок. Загалом, німців, як відомо, добили. І в результаті Москва салютувала військам Конєва, а частин Ватутіна, що зробили не

менше, немов би і не існувало. Ватутіна це образило. І от він разом з генералом Черняхівським, як водиться споконвіку серед слов'янських натур, з гора сильно загуляв. А був при ньому хтось з українських секретарів ЦК, член Військової ради фронту. Відразу дзвоник Сталіну: так і так, товаришу Сталін, п'ють, гуляють, жінки в них там... Що робити? Вождь мовчки поклав слухавку. А треба сказати, що генерал Черняхівський був красенем, жінки без трепету сердечного не могли на нього дивитися. Та й Ватутін був мужик міцний. Ну, інше зрозуміло. Снову член військради дзвонить Сталіну:

п'ють, гуляють — що ж робити? А вождь знову не реагує. Нарешті, він утретє тривожить Верховного головнокомандувача. І отут Сталін не витримав: — Тобі скільки років? — Незабаром шістдесят, товаришу Сталін. — А їм скільки? — Обом під сорок, товариш Сталін. Пауза. Сталін сподівався, що все зрозуміло. Та, ні. — Що ж робити будемо, товаришу Сталін? — Заздрити будемо, — крикнув у розпачі вождь. — Заздрити, дурень! — і жбурнув трубку...

В. Н.

Знак вовка

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Первісна людина була переконана, що тварини, як і люди, живуть родами, племенами. Більше того, у неї, схоже, не було сумнівів, що і вона сама, і група, до якої вона належить, є родичами з тим або іншим видом тварин (тотемом). Сліди і пережитки тотемізму довго зберігалися в багатьох народів Америки, Азії, Африки, Океанії, Європи.

А серед різних представників тваринного світу, що стали тотемами, одне з головних місць займає вовк. Наприклад, в індійському племені тлінкітів (північно-західне узбережжя Північної Америки), в ірокезів (що жили на південний схід від Великих озер) були роди вовка. У Туркменії вовка вважали тотемом одинадцяти родів. Від нього вели свій родовід узбеки. В ескімосів Берингової протоки зброя, начиння, навіть їжа прикрашалися тотемічними знаками... Головними тотемами були вовк, ворон, кречет. Вовка шанували монголи: одна з легенд стверджує, що їхній народ пішов від вовка, породженого небом і маралухою. Вовчиця вважалася прародителькою давніх тюрків. У переказі, що зберігся в китайських літописах, оповідається, що вона врятувала від загибелі безпомічного десятирічного хлопчика. Він був єдиним, хто вцілів з роду гунів, винищеного ворогами. Коли він виріс, вовчиця народила від нього десять синів, кожен з яких став засновником роду. Один з них — Ашина — на згадку про власне походження «над ворітками свого житла виставив прапор з вовчою головою».

Шанувальники тотема були переконані, що можуть розраховувати на його підтримку і захист у найскладніших життєвих ситуаціях. Ще зовсім недавно (зрозуміло, за історичними мірками) узбеки, в яких зберігалася родоплемінна організація, вірили у допомогу свого прабатька. Більшість подібних повір'їв було пов'язано насамперед з появою на світ дітей і прагненням зберегти життя немовляти. Намагаючись полегшити важкі пологи жінки, їй на руку, як браслет, надягали вовчу щелепу або розтирали в порошок шматочок висушеного вовчого серця, розчиняли його у воді і давали випити. Коли дитина народжувалася, її — щоб довго жила — загортали у вовчу шкіру. Поширений був і звичай підвішувати до коліски амулети: вовчі губи, пазури, бабки. Дорослі узбеки, бажаючи врятувати себе від усяких

нещастя, носили в кишенях ікла, а зуби і нігті в шкіряних мішечках пришивали до одягу. Вовчі обереги не дозволялося продавати, їх можна було тільки дарувати. Напевно, не менше, ніж узбеки, розраховували на заступництво вовка й буряти. Якщо в когось починалася «кропив'яна лихоманка», його загортали у вовчу шкіру — це вважалося найкращим засобом. Казахи і казанські татари розтирали висипи вовчим хвостом. Звичайно, і в Європі було чимало повір'їв, де вовк виступав у ролі охоронця. Римський вчений і письменник Пліній Старший, який жив у першому сторіччі нашої ери, писав, що вовча голова руйнує

силу чарів. Саме тому її прибивали до дверей сільських садиб. З тією ж метою в Німеччині і Франції використовували вовчу пашу. А селяни Сицилії в XIX столітті тримали вовчу лапу в стайнях. Коли кінь занедужував, цю лапу прикладали до вуха тварини. Вважаючи тотемну тварину своїм родичем, людина ставилася шанобливо до нього навіть мертвого. У давніх афінян, наприклад, існував звичай, за яким усякий, хто вбив вовка, повинен був улаштувати йому похорон. Якути теж не залишали на лиху долю мертвого вовка: вони загортали його в сіно і вішали на дерево, тобто ховали за давнім звичаєм жителів тайги. Обов'язково заготовували вовка в землю узбеки. З давніх давен люди вірили, що тварини чудово розуміють людську мову, і якщо людина буде ставитися до них без належної поваги, вони помстяться йому. Тому багато народів часто називали звірів підставними іменами. Смоленські селяни, зустрівшись з вовками, говорили: «Здрастуйте, молодці!». В естонців вовк — «пастух», «довгий хвіст», «дядько», у литовців —

ЦЬОГО ДНЯ, 20 ЛЮТОГО

- 1651. Загинув брацлавський полковник Данило Нечай, герой визвольної війни 1648—54 рр.
- 1818. У Москві відкрито перший пам'ятник — Мініну і Пожарському.
- 1888. Народився композитор, піаніст і громадський діяч Василь Барвінський.
- 1908. Народилась дитяча письменниця Марія Пригара (найвідоміший твір — історична повість "Михайлик — джурга козацький").
- 1921. Створено перший професійальний театр ляльок на Україні — Чернігівський театр соціалістичного виховання.
- 1988. Початок карабахського конфлікту.
- 2007. У Рівному відкрито музей письменника Уласа Самчука (він народився цього дня 1905 р.).

«польовий», у коряків — «той, хто тримається осторонь», в абхазьких мисливців — «щаслива пашека». Шанували вовка і чукчі, вбачаючи в ньому надістоту. Якщо вовк зарізав оленя, вони не торкали вбивцю, боячись, що інші звірі помстяться і знищать усю череду. Буряти взимку закидали кров вовка снігом, а влітку — землею, інакше може початися тривала негода, тому що вовк — небесний собака. А от якути вважали вовка сином давнього грізного божества Улуу-Тайона. Для коряків вовк — хазяїн оленів і пан тундри. Заборонялося не тільки убивати його, але і в якийсь спосіб шкодити йому.

Треба зазначити, що люди первісних племен не мали правильного поняття про те, як зароджується життя дитини. Вони вірили, що жінка може одружитися з твариною або духом. Усе це сприяло розвиткові культу предків в образі тварин. Камчадалі, наприклад, вважали вовка батьком близнюків, бо були переконані, що дві дитини відразу не можуть народитися від чоловіка, необхідно ще участь божества. Але дружина в камчадалів зобов'язана була зберігати вірність чоловіку, отже вступати у зв'язок з духом вважалося гріхом, народження близнюків — нещастям, і за це суворо карали. А от незаміжнім це не заборонялося. Більш того, камчадалі робили вовка з трави і дбайливо зберігали його протягом усього року, щоб він «одружувався» з дівчатами: вважалося, що від одного вовка близнюки народитися не могли.

І нарешті усім відомо легендарна історія Ромула і Рема. Переказ, у якому мова йде про заснування Рима, було офіційно визнано в III до н. е. У тому ж столітті емблемою міста Рима стала Капітолійська вовчиця, що годує дітей. Однак Ромул і Рем не єдині діти, життя яких врятувала вовчиця. Сюжет цей досить розповсюджений у міфології південних народів. Так, слов'янські богатирі Валигора і Вирвидуб були вигодувані вовчицею і ведмедицею. Вовчиці виростили засновника давньоперсидської держави Кіра, героя німецьких переказів Дитріха. І перелік цей можна продовжити. Підкреслимо лише, що поширення цієї теми в міфах і легендах свідчить про добрі взаємини людини і хижої тварини. Існує тут, ймовірно, і друге пояснення. Вочевидь, давні люди вважали, що дитина, вигодувана дикими звіром, особливо таким, як вовчиця, повинна бути хороброю, сильною, витривалою. Адже діти, виховані в легендах вовчицями, — або майбутні родоначальники, або національні герої, або богатирі.

Добірку підготував Віктор НІКІПЄЛОВ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн.,

для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 457

ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12.

Зам. 9-1-246

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

